

Francosko bojišče.

London, Anglija, 20. aprila. — Med tem, ko Francozi prodirajo severno od Soissons, je feldmaršal Haig po večnevem mirovanju zopet pričel z ofenzivo. Zavzel je zopet nekaj ozemlja v bližini Villers Guislain.

Iz Pariza poročajo, da se vrše ljuti boji, v katerih so pridobili Francozi ozemlje pri Laffaux in mesta okoli trdnjave Conde in trdnjavo samo. Vzhodno od Loivre so zasedli več vrst zakopov.

V Champagne so Nemei izvršili silne protinapade, ki pa so bili odbiti in Nemei so imeli velikanske izgube.

Kot potrdilo za te velikanske nemške izgube pravi poročilo, da so Francozi uničili dve nemški diviziji, 40 tisoč mož, ki so izvršili protinapada pri Juvuncourt.

Angleške čete napredujejo na fronti med St. Quentinom in Cambrai. Vplenili so že 228 nemških topov; to je tretina vseh nemških topov, katere so postavili na tem mestu.

Pariz, Francija, 20. aprila. — Poročila potrjujejo velikanske nemške izgube, ki so bile prej poročane. Dve nemški diviziji, broječi 40 tisoč mož, je francoska artilerija dobesedno uničila.

Med nemškim vojaštvom se opaža demoralizacija, ravno tako tudi med častniki.

V zadnjih petih dneh so Nivellevi vojaki napredovali na 40 milj dolgi fronti do štiri milje. Več kot tucat mest in vasi so zasedli.

Južno od St. Quentina je sovražna artilerija vzdrževala hud ogenj, kateremu pa je naša artilerija živahno odgovarjala. Pri Laffaux smo imeli velike uspehe in smo vjeli 50 nemških vojakov.

V tem okrožju smo odbili več nemških protinapadov. Na Vaucelerski planoti in jugozapadno od Coury smo razbili z granatami več sovražnih zakopov. Vzhodno od Loivre smo zavzeli nekaj ozemlja in smo vjeli 250 nemških vojakov.

V Champagne so se sinoči vršili zelo vroči boji. Pri Moronvilliers so Nemei izvršili močen protinapad; ta poskus pi so naše strojne puške in topovi popolnoma uničili. Nemei so imeli pri tem zelo velike izgube.

V zračnih bojih so naši zrakoplovi 15. aprila uničili deset nemških letal in dva balona.

S francosko armado na bojišču, 20. aprila. — Boji na 40 milj dolgi francoski fronti se vrše v snegu. Francoska artilerija izpremeni sneženo odejo v umazano blato, pomensano s krvjo in Francozi prodirajo — vedno prodirajo.

Ob nekem hribu jugozapadno od Moronvilliers so bili nemški zakopi polni mrlčev. Na pol zblaznele Nemece so privlekli iz zakopov, kjer so več časa ležali pod kupi mrtvih tovarišev.

V ozadju Francozi čistijo strašno razdejano ozemlje, katerega so zavzeli.

Ob omenjenem hribu se nahaja nemška in francoska bojna črta, ki se dobro opazita. Med njimi stoji zapuščena nemška baterija, pokrita s snegom. Tukaj se je jasno pokazala izvrstna francoska strategija.

Francozi pazijo, da se Nemei ne bi zopet polastili teh zapuščenih topov, kajti Nemei neprenehoma napadajo, da bi dobili v svojo posest topove. Ko so prvič poskusili Nemei odpeljati te topove, so že zapregli konje, da bi jih odpeljali. Tedaj pa so posegle vmes francoske strojne puške. Na mah so bili razni 30 uničeni vsi Nemei in konji.

General Nivellev je namerava prodirati na nekaterih točkah, temveč je pričel ofenzivo na celi črti in potiska tako polagoma celo črto naprej.

Ti boji so drugačni kot so bili ob Sommi. Da je ta strategija prava, se razvidi, da so Francozi v tej ofenzivi izza bitke ob Marni največ napredovali.

Nemei smejo zapustiti Združene države le z dovoljenjem.

Washington, D. C., 20. apr. — Vlada je odredila, da smejo Nemei in podaniki drugih držav, s katerimi so Združene države v vojni, zapustiti Združene države le z dovoljenjem zvezne vlade.

Nemei in vojna zona.

Vsi nemški podaniki, ki stanejo v Brooklynu, bodo morali prositi za dovoljenje, da smejo iti preko brooklynskega in manhatnskega mosta, ki ležita v vojni zoni, ki je določena za nemške podanike v New Yorku.

Špansko ministrstvo.

Madrid, Španija, 20. aprila. — Markij Manuel Garcia Prieto, sedajni predsednik, je sestavil novo ministrstvo. Prieto je že večkrat bil zunanji, justični in minister javnih del. Je tudi stalni član haške konference.

Človeška mast.

Rim, Italija, 20. aprila. — Pappe Benedikt je izrazil veliko ogorčenje nad tem, da Nemei uporabljajo mast padlih vojakov.

Določitev cen.

Vlada namerava kontrolirati uporabo hrane. — Izjava poljedelškega tajnika.

Washington, D. C., 20. aprila. — Poljedelski tajnik Houston je predlagal danes senatu naj določi vlada minimalne in maksimalne cene vsem živilom.

V slučaju velike potrebe naj bi imela vlada tudi pravico nakupiti živila ter jih razdeliti med prebivalstvo.

Vada naj bi nadalje nadzorovala vsa skladišča živil, krme, poljedelskih strojev in drugih potrebščin.

Nadalje namerava poljedelski tajnik omejiti produkcijo opojnih pišča, češ, da se uporabi prevelika množina žita za opojne pišča.

Predsednik Wilson se je posvetoval s kabinetom o izvozu živil. Predsednik prav lahko proglasi embargo, to se pravi, da prepove izvoz živil in drugih potrebščin, če jih bo potrebovalo ameriško prebivalstvo.

Nemški dezertjerji.

Amsterdam, Nizozemsko, 20. aprila. — Več kot 500 nemških vojakov je v ponedeljek zvečer skušalo preoračiti nizozemsko mejo. Ta namera se je opazila, in naskočili so jih ulani, streljali so nanje s strojnimi puškami in je bilo 20 dezertjerjev ranjenih. Stražo ob meji so podvojili.

Demokracija na Balkanu.

Washington, D. C., 20. aprila. — Zavezniki bodo v teku dveh tednov odločili usodo Grške. Najbrže bodo odstavili sedanjega kralja Konstantina in bodo proglasili Venizelosa za provizoričnega predsednika.

Nemški jetniki.

V kratkem bodo prepeljali iz Porto Rieo 28 nemških mornarjev v New York. Med njimi sta dva kapitana. V New Yorku jih bodo internirali.

Turkinje preteple nemške častnike.

London, Anglija, 20. aprila. — Neko poročilo iz Carigrada pravi, da so turške čete na ulici napadle nemške častnike in so jih preteple.

Argentinci v ameriški armadi.

Buenos Aires, Argentina, 20. aprila. — Argentinski vojaški zrakoplovec, korporal Fels, ki ima znanostni uspeh v mnogih rekordih, se je odločil, da se bo dal vpisati v ameriško armado. Fels je že prošil vojnega tajnika, da mu dovoli vstop v armado.

Jetniški tabori.

Washington, D. C., 20. apr. — 1200 nemških in avstrijskih mornarjev, ki se sedaj nahajajo na Ellis Islandu, bodo prepeljali v jetniški tabor. Mesto se ni določilo: našli ga pa bodo v teku nekaj mesecev. Najbrže bo kj ob reki Hudson.

Sara Bernhardt boljša.

Zdravstveno stanje sloveče francoske igralka, Sara Bernhardt, ki se nahaja v Mount Sinai bolnišnici v New Yorku, se je po operaciji zboljšalo in zdravniki upajo, da bo ozdravela.

Krompirjeva očesa.

Columbus, Ohio, 20. aprila. — Na konferenci hotelirjev v Columbusu z gospodarjem Cox-om so lastniki hotelov sklenili, da bodo izrezavali krompirjeva očesa in jih bodo posadili.

V Columbusu porabijo vsak dan 150 bušjev krompirja.

Podmorskih čolnov in v Ameriki.

Berlin, Nemčija, 19. aprila. — Reuterjevo poročilo, ki pravi, da je nemški podmorski čoln streljal na ameriškega rušilca "Smith", se mora označiti kot nesramna trditve, ki Nemčije dolži, da je pričela s sovražnostmi. V resnici še niso podmorski čolni na zapadni strani Atlantika.

Prisilna vojaška služba.

Razprava o prisilni vojaški službi podom izbornega žrebanja. — Paradi odloga. Demokrati ugovarjajo.

Washington, D. C., 20. aprila. — Administracijski voditelji so bili danes pripravljani na najbolj živahen prizor, kar jih je bilo kdaj v kongresu. Pričeli bodo dejansko razpravljati o prisilni vojaški službi optom izbornega žrebanja.

Kompromisa ne bo nikakega. vsaj v kolikor pride v poštev administracija in njeni svetovalci. Odgojenje od četrtka na ponedeljek jih ni preveč razburilo. Med tem časom se ho izdatno pomnožilo število pism in brzojavov, ki prihajajo v Washington v podporo te predloge.

Dočim so Wilson in njegovi svetovalci prepričani, da jih čaka resničen boj, so vendar prepričani da bo par dni odloga okrepilo njihovo stališče.

Počasi prihaja narod do prepričanja, da se bori vrhovni uradniki dežele za nekaj, kar je po njegovem mnenju najboljša vojaška zakonodaja, da se zadosti velikim potrebam, s katerimi mora računati narod.

Ugovor nasprotnikov te predloge, ki se nahajajo povečini v demokratski stranki, naj se najprej poskus sistem prostovoljnega pristopa priliko za poskušnje, le zavlačuje celo stvar. Vojni tajnik Baker je pojasnil, da nabira ravno sedaj 600.000 prostovoljcev, s katerimi se bodo izpolnile vrzeli v redni armadi in narodnih milicah, seveda le za čas vojne.

Predsednik Wilson hoče dovoljenja, da sme takoj uporabiti prisilno izborni novačenje. S tem bo oživotvoren prvi oddelek 500.000 moze narodne armade. Isti vojaški zakon naj bi se uporabil pri redni armadi in narodnih milicah, če bi se prostovoljci ne oglašali v tako obilnem številu kot se pričakuje. On hoče to armado ter ga ne briga moze lokalne politične posledice. On zre na to kritično situacijo z narodnega in mednarodnega stališča.

Za administracijo je precej mučno, da se nahajajo zastopniki Francije in Anglije v tej deželi ravno v trenutku, ko se poslanci in senatorji pripravajo glede prve odredbe, s katero bi se poslalo množvo dežele ven, da doprinese tudi svoji del pri velikem boju za civilizacijo. Majhno tolažbo nudi dejstvo, da so šli tudi doma skozi boje.

Ako bi ne bila sprejeta administracijska predloga potem, ko bo že sprejeta predloga o vojnem davku v znesku \$7.000.000.000 za Združene države in zaveznike, bi se to deželo upravičeno lahko smatralo za "deželo dolarjev".

Denar lahko veliko pripomore, posebno v zaveznikih deželah, kjer je dosti ljudi, a primanjkuje denarja. Dejstvo, da ne more denar storiti vsega, se kaže jasno, kar se je zgodilo glede avijatike v tej deželi. Vojni departament ima na razpolago več milijonov, a ne more dobiti zrakoplovo in aeroplanov v zadostnem številu.

Vzrok temu leži v tem, da je kongres tekem let zanemarjal zrakoplovstvo.

Zavarovanje v vojni.

Albany, N. Y., 19. aprila. — Danes je bila sprejeta Townerjeva resolucija za zavarovanje lastnine, poškodovane po vpadu, vstaji, nemirih, civilni vojni in vojaških silah.

Garibaldi za Ameriko.

Rim, Italija, 20. aprila. — General Ricciotti Garibaldi, edini živeči sin velikega laškega patrijota, je ponudil svojo službo Združenim državam, ravno tako tudi njegovim štirje sinovi. Vsi so častniki v laški armadi.

Nemška križarka na Bermudi.

Rio de Janeiro, Brazilija, 20. aprila. — Neka ladja pod ameriško zastavo je v neki brazilski hiški nazarila, da se nahaja pri Bermudi neka nemška roparska križarka in en podmorski čoln. Čakata na zavezniki ladja.

Avstrijski parlament.

Voditelji nemških strank v Avstriji so bili v avdienci pri avstrijskem cesarju. — Nemci lahko upajo.

Amsterdam, Nizozemsko, 20. aprila. — Poluradno poročilo z Dunaja naznanja, da je sprejel cesar Karol v avdienci voditelje nemških strank v Avstriji. Pri avdienci je bil navzoč tudi ministrski predsednik Clam-Martinitz. Dunajski župan Weisskirchner je govoril o lojalnosti Nemecev, ki bodo, kakor se je izrazil, storili vse, da izvrši avstrijski parlament, katerega je treba na vsak način sklicati, svoje delo na primeren način.

Zatem je še dostavil: — Ne moremo pa zamolčati svoje resne bojazni, da so bile radi tehničnih vzrokov potisnjene v ozadje neposredne nujnosti države, ki se tičejo cele Avstrije.

Govornik je nato prošil cesarja, naj vpoštevta te državne potrebe ter da s sprejemom nazorov nemške stranke možnost razpršenju dvomov, ki so se pojavili med prebivalstvom.

Narod Avstrije upa, — je rekel govornik, — upa, da se bodo težke žrtve tega brezprimernega boja, katerega so nam vsilili v vojsvo časti in eksistence naše domovine, značili s častnim mirom, katerega bomo sprejeli iz vaših rok z največjo hvalečnostjo ter obljubo, da bo nemško prebivalstvo zvesto in trdno sodelovalo pri delih miru za proslavljenje in velikost Avstrije.

Cesar Karol je nato odgovoril: — Zagotavljam vam, da v polni meri priznavam resnost in istinitost vaših političnih prizadevanj. Nemei v Avstriji naj bodo zagotavljeni, da uživajo moje popolno zaupanje. Moj namen je kmalu sklicati parlament. Zopeto ožvijanje parlamentarnega življenja v tem trenutku, po letih prekinitve, je izvanredne važnosti. Pričakujem, da bodo vse stranke harmonično sodelovale, vsled česa bodo pospešeni najvišji interesi in potrebe države.

Moja vlada se bo trdno držala svojih ciljev. Trdno pričakujem, da bo prevladovalo prepričanje potrebe harmoničnega sodelovanja pri vseh ljudskih zastopnikih in da se bodo tempotom ustvarile razne razmere, ki bodo ugodne za srečno bodočnost Avstrije.

London, Anglija, 20. aprila. — Tukaj prevladuje naziranje, da je iskati vzrok politične krize v Avstriji v želji avstrijske vlade, rešiti politična vprašanja parlamentarnim putem in ne potom avtokratičnih odredb. S tem hočejo zadostiti demokratičnim nazorom, ki prevladujejo sedaj posebno v Rusiji, s katero se hoče spustiti Avstrija v mirovna pogajanja. Avstrijski listi izjavljajo, da se morajo nezadovoljne avstrijske nemške stranke prilagoditi tem razmeram.

Zglašenje pri mornarici.

Washington, D. C., 20. apr. — Včeraj se je zglasilo za vojno mornarico 1332 mladeničev. Do zdaj ima mornarica že 75.357 mož. Mornariški tajnik pravi, da bo število kmalu doseglo zahtevano množico 87 tisoč.

Ogrski socialisti zahtevajo mirovne pogoje.

Bern, Švica, 20. aprila. — Ogrski socialisti so na nekem tajnem zborovanju sprejeli resolucijo, s katero zahtevajo od nemške vlade, da stavi mirovne pogoje. V mirovnih pogojih se mora opustiti vsaka aneksija tujege ozemlja.

Rusi se vračajo.

Boston, Mass., 20. aprila. — Mnogo Rusov, ki so živeli v Združenih državah več mnogo let, se vrača v domovino.

Boris gre domov.

Amsterdam, Nizozemsko, 20. aprila. — Iz Berlina se uradno poroča, da se je vrnil bolgarski prestolonaslednik Boris iz Nemčije, kjer je bil pri nemškem cesarju več dni na obisku.

Velika stiska v Nemčiji.

Ameriški državljani, Alfred Stetman, ki je bil dalje časa v Nemčiji kot zastopnik neke ameriške tvrdke, je v februarju odšel iz Nemčije in je sedaj prišel v Ameriko.

O nemških razmerah poroča zelo zanimive stvari. — Nemčija je v svoji notranjosti pobita, — pravi ta Amerikaneec. — Od vlade nadzorovani časopisi več ne vplivajo na ljudsko mnenje. Nemei veliko berejo in časopisje je spočetka mnogo pripomoglo, da je bilo ljudstvo navdušeno za vojno.

Ranjenci pa so prinesli drugačna poročila kot časopisi, vsled česar časopisje nima več zaupanja pri nemškemu narodu.

Ti vojaki so povedali, da so Angleži, Francozi in Rusi ravno tako dobri vojaki kakor Nemei. Tudi častniki so nezadovoljni.

Povedalo se mi je, da so v glavnem vojnem stam v-strelili tri nemške častnike, ker so kritizirali nemškega prestolonaslednika zaradi njegovih vojnih operacij.

Častnikov in moštva v notranjsti Nemčije več ne pozdravljajo tako navdušeno kot v početku vojne. Ljudsko navdušenje je izginilo.

V Nemčiji so boleznii zelo razširjene. Ker ima ljudstvo pre malo hrane, je zelo podvrženo boleznim, ki se kaj hitro širijo, ker primanjkuje zdravil, katere porabijo v prvi vrsti za vojake.

Nobeno poročilo o pomanjkanju hrane, ki pride v Ameriko, ni pretrano.

Nemci so streljali na rešilne čolne.

London, Anglija, 20. aprila. — Reuterjevo poročilo iz Kristijanije, Norveške, pravi, da je dognala preiskava, da je nemški podmorski čoln streljal na rešilne čolne parnika "Star", ko so jih spuščali v morje. Potem pa so potopili parnik.

Kapitan norveškega parnika "Blomvaag" je izprijal, da je podmorski čoln streljal na rešilne čolne, ko so jih spuščali v morje in ubiti so bili štiri mornarji.

Podraženo kruha v Chicagu.

Chicago, Ill., 20. aprila. — Čičeški peki so sklenili, da bodo podražili kruh, ker je cena moke poskočila. Opustili bodo kruh po 6 centov in hlebec po 10 centov bodo zmanjšali.

Nevtralna Nizozemška.

Haag, Nizozemsko, 19. aprila. — Nizozemska vlada je proglasila svojo nevtralnost v vojni med Zdr. državami in Nemčijo.

Nemška strategija.

Amsterdam, Nizozemsko, 20. aprila. — "Frankfurter Zeitung" piše, da so Nemei dobili znano v velikih bojih pri Arras, ob Aisne in v Champagne.

(Menda so se pustili natopsti iz strategičnih ozirov.)

Nemiri v Južni Ameriki.

Buenos Aires, 20. aprila. — V soboto se bodo vršile velike demonstracije proti Nemeem. Tudi po drugih mestih republike se pripravljajo na demonstracije.

Caracas, 19. aprila.

Kongres v Venezueli bo jutri imel svoje zasedanje, da razpravlja o vojni situaciji. Ker je večina ljudstva odločno na strani zaveznikov, se pričakuje, da bo vlada prekinila diplomatske zveze z Nemčijo.

Rio de Janeiro, 19. aprila.

Danes so bili veliki izgredi v Porto Alegre, kjer so se že več dni vršile demonstracije proti Nemeem. Ko je napolnjen voz polične železnice peljal mimo nemškega hotela, so iz hotela streljali. — Ranjenih je bilo več oseb. Nato je bilo ljudstvo zopet vrlo razburjeno nad Nemei. Arretirali so več Nemecev.

Požgali so več nemških poslovij. Zdaj zopet vlada mir.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

"GLAS NARODA"

(Slovenska Dnevnik)
Dnevnik objavljeno pri
BOHEMIO PUBLISHING COMPANY
(in corporation.)
FRANK RAKNER, President. LOUIS BENNETT, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

En celo leto velja list za Ameriko \$3.00
En celo leto velja list za Evropo \$4.00
En celo leto velja list za Azijo \$5.00
En celo leto velja list za Avstralijo \$6.00
En celo leto velja list za Japonsko \$7.00
En celo leto velja list za Indijo \$8.00
En celo leto velja list za Afriko \$9.00
En celo leto velja list za Oceanijo \$10.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Izvenredni danj razen nedelj in praznikov,
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne pridobujejo.
Denar naj se blagovni poljiti po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi pošljejo številke
namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisna in poljiti nam naročite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt.

Nemška socijalna demokracija.

Poročila iz Berlina poskušajo pomen velike delavske stavke zmanjšati, priznati pa morajo, da se je vršila in da je vlada morala poklicati policijo in vojaštvo, ki je preprečilo, da se ni stavka razširila v gotove prepovedane okraje.

Stavka ni imela izključno delavskega pomena; stavka je imela bolj politično ozadje. Naperjena je bila proti omejitvi živil in je vplivala na ljudski duh.

Vojaška cenzura ni dovolila, da bi se v poročilu navedlo, kak obseg je imela stavka; tudi ni povedano, ako so tudi v drugih večjih nemških mestih sledili zgledu Berlina.

Gotovo so bili izgredi tudi v renskih provincijah in v Saški. Jasno je samo, da so stavki nasprotovali uradni delavskih organizacij in da ni imela istega pomena, ki bi morala imeti sicer. Možeje v socijalističnem odboru in pri "Vorwaerts-u" so svetovali delavcem, da ostanejo zvesti vladi in ji zaupajo. "Vorwaerts" je takoj spočetka svetoval delavcem, da naj ne odložijo dela, ker bi se na ta način namah odstranila možnost, da bi se sklenil separaten mir z Rusijo.

Situacija nemške socijalne demokracije se more razumeti, ako pomislimo, da so socijalistične organizacije vsled svojega stališča napram vojni izgubile vsaki ugled pri ljudstvu. Socijalistična demokracija v Nemčiji, katere voditelji so se že v nemškem državnem zboru razdelili v dve stranki, je sedaj razdeljena. Na konferenci, ki se je pred kratkim vršila v Gothi, kjer je bilo med 148 delegatov tudi 15 državnih poslancev, se je opozicija ločila od stare socijalno-demokratske stranke, ker je preveč podpirala vlado in vsled tega niso več mogli soglašati z njeno politiko.

Vstanovila se je nova socijalistična stranka pod imenom "Neodvisna socijalistična stranka Nemčije". V odboru sta Hugo Haase iz Koenisberga in Jurij Ledebour iz Berlina.

Na konferenci v Gothi si je postavila stranka nalogo, da nasprotuje vladi in deluje proti vojni. Javno se je pa tudi naznanilo, da se bo tudi ta stranka borila proti socijalni demokraciji, ki podpira vlado.

Razdor v nemški socijalni demokraciji slabo vpliva na skupnost nemškega delavstva. Ako se je ta razdor že izvršil, nam ni še povsem znano. Mora pa do tega priti, ako bodeta ti stranki dalje živeli tako kot sedaj.

Nova stranka ima veliko oporo v velikih mestih, — zlasti v Lipskem, v Bremenu, v Braunschweigu, posebno pa v renski provinciji. V teh mestih se je posebno pokazala opozicija proti oni socijalistični stranki, ki je podpirala vlado.

Vse kaže, da je nova socijalistična stranka vprizorila sedanjo stavko v Berlinu.

Vsled tega je razumljivo, da je stara socijalistična stranka in z njo "Vorwaerts", hotela preprečiti stavko in je delovala v prilog vlade.

Razkol v socijalistični stranki je nemški vladi dobro došel, kajti stranki bodeta porabili vso svojo energijo ena proti drugi, namesto pa, da bi z združenimi močmi na stopili proti vladi in skupnemu sovražniku — dinastiji Hohenzollerneev.

Njihova slabost bo še lahko — Hohenzollerneem rešila prestol.

To je prokletstvo, ki je prišlo nad nekdanjo tako močno nemško socijalno stranko. Ako cesar od te vojne ne bo imel nikakega dobička in nikake časti, bo vendar lahko rekel, da je zmagal nad — socijalistično stranko.

MAJHEN VZROK.

Čevljarški mojster: "No, Jakec, zakaj se jokaš? Ali ti je hudo po materi?"

Vajence: "O, ne, mojster, jokam se samo za volom, ki je bil ubit zaradi tega malega kosa mesa, ki ga imam na krožniku."

IDEAL.

Ogla: "Se dolgo bo trajalo, predno bom našla moža, ki odgovarja mojim idealom."

Mici: "Kaj boš pa medtem storila?"

Ogla: "Poročila sem bom."

DOLGO ŽIVLJENJE.

Gospod: "Kaj mislite o boleznih moje tašče?"

Zdravniki: "Pomirite se; ima nadulo, katere bolezni je poročilo za dolgo življenje."

Gospod: "Potem jo pa ozdravite te boleznih!"

PRIMEREN ODGOVOR.

Škof se vozi v kočiji in sreča franciskana, ki jaha konja.

Škof: "Od kdaj jaha sv. Frančišek konja?"

Frančiskan: "Odkar se vozi sv. Peter v kočiji!"

Ameriški farmer.

Tako obilni in raditega tudi tak ok pocieni so bili pridelki naših polja v zadnjih petdesetih letih. da so farmerji v Kansasu žgali koruzo kot najbolj ceneno kurivo in da se je splošno občinstvo navadilo smatrati vse stvari kot nekaj vnaprej zagotovljenega. Tako se je zelo zmešalo pojme o pravih potrebščinah in luksusu. Vedno naraščajoče cene in vedno večje pomanjkanje pa je ustvarilo živilski problem, ki je bil dosegljiv neznan ameriškim domovom. Občinstvo, ki stoji naenkrat lice v lice pred nenavadnimi, a osnovnimi dejstvi, pa skuša najti onega, ki je zakrivil celo stvar.

Navadni človek obdolži seveda takoj podrobne prodajalec ter mu očita, da se skuša okoristiti z zmedeno situacijo. Splošno občinstvo, ki se peča s problemi razdelitve, pa je prepričano, da je spekulacija z živili vzrok, da rastejo cene, in vsa krivda pade vsled tega na ono nedoločeno bitje, imenovano posredovalec (middleman).

Opazovalci širšega obzorja pripisujejo vojnim razmeram to splošno razpoloženje do vsikih cen. Kot osnovni vzrok pičlosti živil pa se navajajo razdeljenje lažij, obloženih z živili. Statistično izurjeni, ki pičejo za javno časopisje in govore raz odre, pa so posegli globlje in dvignili proti ameriški farmerji nekaj, kar je precej silno obtožbi.

Potom statistike se je ugotovilo, da ne pomnožuje ameriški farmer svojih pridelkov v razmerju s prirastkom prebivalstva. V gotovih slučajih se je množina pridelkov celo zmanjšala. Vsled tega je neizogibno, da je pričelo primanjkovati živil in da so cene poskočile. Nadalje se mora vsled tega zmanjšati tudi izvoz in trgovska bilanca — vzdržana dosegljivo od poljedelskih produktov — pride lahko v položaj, da se obrne proti nam.

Statistika nam kaže v nadaljnjem, da se pridelava in Zdrženih državah na akter le polovico pšenice kot se jo pridelava v Angliji, Franciji in Nemčiji. Tako zaostaja "najbolj inteligentni farmer na svetu" za celo polovico za "ignorantnim evropskim kmetom" in to dejstvo je vse prej kot zadovoljivo.

Kritiki ameriškega farmerja mu očitajo predvsem, da ima na razpolago deviško zemljo in najboljše poljedelske stroje na svetu. Opozorja se ga nadalje na dejstvo, da ima vsaka država svojo poljedelsko višjo šolo in preizkusno postajo ter da ima v Washingtonu svoj sedež zvezni poljedelski departament, in vse to na javne stroške, ki so ogromni, ter z edinim namenom, da se gre farmerju na roko in mu stoji ob strani v vsakem slučaju.

Radi tsega tega se zahteva od farmerja, naj zadosti dolžnostim, ki jih ima proti javnosti, ter porabi priliko, ki se mu nudi. Javni izdatki za poljedelstvo ne smejo biti zastoj in farmer mora obdelovati svojo zemljo z večjo pridnostjo in izurjenostjo, da se hode mogel narod preživeti ob zmernih cenah.

Kaj je pravzaprav z ameriškim farmerjem, se ni še ugotovilo. Strokovnjaki si še niso na jasnem, če je iskati vzrok v pomanjkanju kapitala ali v čem drugem. Med onimi, ki ravno sedaj zahtevajo narodni sistem poljedelskega kredita, je malo farmerjev in to je nad vse čudno.

Sedaj nastane vprašanje, zakaj ne zadosti farmer svojim obveznostim ter se posluži prilike, ki se mu baje nudi? Zakaj se tako malo briga za resnost položaja? Vsa ta vprašanja silijo na odgovor, kajti to je resničen problem, o katerem mora občinstvo razmisliati in to raditega, ker se splošno ne razume položaja razven v farmerskih krogih samih. Ta položaj pa ni tako priprost kot je videti na prvi pogled in tudi rešitev iz te zagate je težko najti.

Prvi odgovor se glasi, da ni ameriški farmer tako neuspešen, kot se ponavadi govori o njem. Drugi pa je, da ni tako brezbrizžen, temveč da je nasprotno globoko prizadet od razmer, katerih ne more kontrolirati in ki v številnih slučajih tudi dejanskih preprečujejo, kar bi oba, farmer in občinstvo, rada videla, namreč napredujočo mesto stoječe in večših celo nazadujoče produkcije.

Predsedim niso pritožbe proti ameriški farmerju tako upravičene kot se nam vedkrat dozde-

va. Njegovi kritiki vzamejo za merilo le en pridelok, namreč pšenico, kateri ni naše podnebje posebno prikladno. To pa je isti pridelok, ki edinec iz klimatičnih vzrokov dobro uspeva v Angliji, Franciji in Nemčiji, menda boljše kot kje drugod na svetu. Ameriškega farmerja se tako primerja v njegovi najbolj slabi točki s tekmovalci, ki uživajo prav posebno prednost glede tega pridelka. Nadalje ni farmer v onih deželah "nevedni kmet", temveč v svoji stroki splošno izobražen človek.

Z drugimi besedami rečeno delajo iste razmere, vsled katerih je naša dežela največja pridelovalka koruze, to deželo zaslabšo glede pridelovanja pšenice. Če bi vsled tega kritiki izbrali pri primerjenju kak drug pridelok, bi se ameriški farmer boljše izkazal.

A celo tam, kjer je ameriški farmer na svojem najboljšem, ne kaže napredovanja, ki bi se od njega lahko pričakovalo vsprilojavne in privatne pomoči na poljedelskem polju ter brezplačne govnke cele armade strokovnjakov in učiteljev. Kaj se je pravzaprav zgodilo z ameriškim farmerjem? Ali se je zdebelil in ulemil, ali pa je postal iz kakega drugega vzroka brezbrizžen za številne prednosti, ki se mu nudijo?

Odgovor na to se glasi, da ni ameriški farmer niti debel, niti len in tudi ne brezbrizžen glede vladajočih razmer, kajti v vsakem slučaju, ko je skušal povečati produkcijo, je našel, da ni nikdar v življenju trše delal ter dobil končno kljub visokim cenam tako malo za svoje pridelke. Ameriškim poljedelskim razmeram se ne more primerjati z razmerami v Evropi. Problem ameriškega farmerja je bil vedno oni dela, namreč najetega in plačanega dela, dočim se je tikal evropski problem zemlje same. Ameriški farmer je porabil pri svojem delu konje in stroje kot se jih ni porabil nikjer drugod na svetu. Produciiral je najbolj cenena živila, kar jih je svet kdaj poznal, a to je storil na stroške rodovitnosti, katere ne more več popraviti vsprilo sedanjih stroškov. On ni več v stanu dobiti delavske pomoči, zmožne dela pri živilih in strojih. Če bi pa mogel, bi sedanja plače požrle ves njegov dobiček. Razventega pa ne more obdelovati svoje zemlje po načrtu osemurnega dela in soglasno s pravili uniže.

Ako se položaj podrobneje razmotri, ni najti osebe, kateri bi se reklo ameriški farmer. Vsako jezen, ko se pravi pridelke, se objavlja v časopisih številke, ki kažejo velikanske dohodke farmerja, kot da je to ena oseba. Na slikah je videti skednje, natlačeno polne in poleg njih zadovoljnc smehljajočega se farmerja, kateremu gledajo iz žepa bankovci po sto dolarjev.

To pa je zelo napačna slika dejanskega položaja. Predvsem naj si vsak čitatelj zapomni, da ni najti take ene osebe, kateri bi se reklo ameriški farmer. Lastninska pravica teh produktov je neizmerno razdeljena. Na drugi strani pa zopet ni ta velikanska zaloga žita, mesa in drugih pridelkov pridelak kake tovarnice, ki je last korporacije in pod upravo odbora, ki ima pravico določati cene. Vse to je skupni produkt kakih deset milijonov družin, zaposlenih pri izdelovanju produkta, kojega prodajnega cilja ne morejo kontrolirati.

Prej dan dni smo čitali, da so izdelovalci cigaret radi povečanih stroškov dela sklenili zvišati cene od enega do treh centov za zavoj. Ta odredba bo spravila celo zadevo v red. Mogoče bo zvišana cena vplivala na število zavojev, katere se bo prodalo, vendar pa bo zagotovljen čisti dobiček izdelovalca pri onih zavojih, katere se bo prodalo. Farmer ne more imeti te vrste protekcije. Njegova pomoč se giba v čisto drugačni smeri ter ima popolnoma drug učinek na konsumenta.

Rekli smo že, da je izraz "ameriški farmer" nekaj zloženega, ker obsega na tisoče družin, od najbolj revnih do najbogatejših, od najbolj inteligentnih do najbolj priprostih in od bankirjev do lastnikov bornih zemljišč, ki bi bili brez teh brez vsakega vira dohodkov.

Velika masa teh farmerjev se zopet deli na dva dela. Prvi je oni, ki se je lotil farmerstva z namenom, "da napravi denar", drugi pa, "da napravi življenje".

Bankir, ki je obenem farmer, smatra svojo farmo za naložitev kapitala, ki mora prinašati toliko, in toliko dobička. Ta farmer je neodvisen od trenutno vladajočih razmer. Revni farmer pa je zadovoljen, da pridelava toliko, da zadostuje do prihodnje letine. Med tema obema skrajnima točkama pa stoji milijoni, ki tvorijo glavno maso proizvajalcev in ki se lahko vsled razmer, katerih ne morejo kontrolirati, približajo eni ali drugi preje omenjenih skrajnih točk.

Prav malo ima smisla govoriti o povprečnem farmerju, kajti tudi ta v resnici ne obstaja. Na tisoče in tisoče farm pa je, ki obsegajo od 80 do 160 akrov, in na stotine, ki obsegajo od 200 do 300 akrov. Na farmah te vrste se proizvajajo oni veliki prebitki živil.

Družina petih oseb pa ne more delati na teh tipičnih farmah, — ali vsaj ne na tak način, da bi bil zagotovljen obilen pridelok na akker. Vsled tega je prišlo v navado, najeti enega, dva ali več možkih, sorazmerno z obsegom farne. Ta armada delavcev na farmah pa zapuša polja v vedno večji meri, se seli v industrijske kraje ter pušča farmerja na cedilo. Ako omejitmo to, ne rečemo ničesar glede vzrokov tega bega s farm. Priprosto navajamo dejstva kot so ter stavljamo sedaj vprašanje: — Kaj bi storil vsak posamezni farmer z ozirom na to?

Ta beg delavcev s farm je bil počasen proces, katerega so dozdaj v veliki meri popravili z izboljšanimi stroji in močnejšimi konji. To nadomestilo pa je prišlo do skrajne točke.

V številnih krajih in prav posebno v bližini industrijalnih središč, kjer je povpraševanje po živilih nenavadno veliko, je sedaj popolnoma nemogoče zagotoviti si zadostno število delavcev za obdelavo običajnega števila akrov. Delavec, katere dobe, povzročajo tako velike stroške ter so ponavadi tako neizkušeni glede konj in strojev, da jih jim niti zaupati ne morejo.

S to novo situacijo so se počeli farmerji v zadnjih par letih. Skušali so vzdržati produkcijo na isti višini kljub povečanim stroškom in le z ozirom na možni dobiček. Ko pa so imeli vedno le izgube ter videli, da so izdatki večji kot dohodki, so rekli, kar bi rekel vsak podjetnik: — Nikoli več! Delal sem kot suženj celo poletje, in najeto delo je požrlo vse. Prihodnje leto bom obsejal, kar moreva zmagati s sinom in pri tem bom obstal. Ne bomo imeli sicer toliko dolarjev, a hodo' vsi naši. Za življenje bomo že imeli.

To ni posebno lepa slika. Pisce tega članka pozna veliko akrov, katerih v preteklem letu niso obdelali in sicer edinele raditega, ker ni bilo mogoče dobiti delavcev. — Pozna pa še veliko večje število akrov, ki niso dali dosti pridelka, ker ni mogel farmer s svojo družino zmagati dela. Vsi taki farmerji so bili prisiljeni vrniti se k obdelovanju lastne potrebe. Ti farmerji niso storili tega prostovoljno, a vse te družine imajo svoje ekonomske probleme, katere je treba rešiti. Kot večina naroda, žive tudi ti farmerji iz roke v usta. Ker pa se nahajajo ob izviru življenjskih potrebščin, rešujejo svoje probleme na lasten način.

Vojna in avtomobil sta gotovo tudi v veliki meri odgovorna za to stanje. Storiła sta to, da se sedaj posebno ostro občuti razmere, ki so se razvijale že desetletja, a se niso izboljšale, temveč še poslabšale.

Kadar je kakemu tvorničarju nemogoče dobiti potrebno število delavcev zapre svojo tovarno. Kadar pa ne more dobiti farmer dosti delavcev, omeji obseg svojih pridelkov. S svojim lastnim delom lahko producira nekoliko več kot potrebuje zase, a ne more storiti, da bi dajali akri več kot morejo. Vsled tega so farmerji oni, ki trpe najmanj in najposlednje vsled razmer, ki omejujejo produkcijo in potiskajo cene nevgovor.

Dejanske primere osvetljujejo najboljše stvar. V naslednjem navajamo tak slučaj, ki slika v majhnem položaj, razvijajoč se v velikem obsegu: — V neki državi srednjega Zapada se je pričelo saditi sladkorno pese. Gotovi akcijski družbi se je v preteklem letu posrečilo skleniti pogodbe z velikim številom farmerjev, zaposlenih s splošnim poljskim delom, — to je s produkcijo pšenice, koruze, ovs, sena, mesa in mleka.

V imenovanih pogodbah se je uveljavljalo, da bo dobil farmer po pet dolarjev za vsako tono sladkorne pese, postavljene na železni-

co. Pridelovanje sladkorne pese zahteva veliko ročnega dela in to delo se je obvezala dobaviti družba na stroške farmerja. Kdorkoli je podpisal tako pogodbo, je moral dobro obdelati in pognojiti pet, deser ali petnajst akrov ter plačati delavcem po 18 dolarjev za akker. Pri tem pa še ni imel nobenega jamstva za končni uspeh, tako glede pese kot glede dolarjev.

Ko je prišel čas okopavanja, je poslala družba poln železniški voz delavcev. Nekateri teh niso še nikdar videli pese na olju. Ko pa se je okopalo eno vrsto pese ali dve, so ti delavci izginili kot izginje meglja v jutranjem solneu. V enem tednu ni bilo nikogar več v naselbinah.

Sledila je druga in tretja pošiljatev, a z istim uspehom, in farmer ni mogel nadaljevati z delom. Družba je odklonila s pogodbo vsa ko nadaljnjo odgovornost ter pustila farmerja na cedilo.

Zadeta srečka.

Kadarkoli je gospod Godež kupil kako srečko, je tudi vselej precej priel računati. Ni si ravno domišljeval glavnega dobička, nikakor ne! Gospod Godež je bil skromen človek in ni hrepenel po nemogočih stvareh.

"Dva do tri tisoč kron", je rekel sam pri sebi, "bi mi popolnoma zadostovalo."

Vzel je polo papirja in pisal različne svoje želje. Poleg želj je vpisoval kot vesten trgovec večje in manjše številke. Kakor je u prav naneslo. Ko je bil listek poln, je številke seštevval. Večina je seštel previsoko svoto; kakih štiri do pet tisoč kron.

Naslonil je glavo ob dlan in premišljeval. Potovanje v Benetke mora črtati: ravno tako lep kožuh, najemščno hiše z vitom za poletje.

Vseeno pa je ostalo še na papirju tri tisoč sto dvainštirideset kron za vse potrebšcine, katere si je želel in napisal, seveda, ako bo njegova srečka med vlečenimi. "No", potolažil je sam sebe, "teh sto in dvainštirideset kron bom končno dal iz svojega žepa da si mi ne bo potreba ničesar odreči."

In glejte čudo nad čudo! Sreča mu je bila mila in dobil tri tisoč kron.

Njegov prijatelj Ciperle je u prav poleg njega stal, ko je bral številke v listu, in mu brzo dal roko ter z veseljem zaklical:

"Kaka sreča. Godež! Toliko denarja!"

Gospod Godež pa je napravil kisel obraz.

"Ali se prav nič ne veselíš?" je začuden zaklical gospod Ciperle.

"Zakaj nam bodem vesel?" je odgovoril polagoma Godež. "Teh tri tisoč kron sem že do vinarja proračunal, sedaj moram se iz svojega žepa dodati sto dvainštirideset kron!"

Wilson za Rdeči križ.

Washington, D. C., 19. aprila. — Wilson je poslal ameriškiemu Rdečemu križu \$500 kot prispevek za fond Rdečega križa.

Rusko vojno posojilo.

Petrograd, Rusija, 19. aprila. — Petrograjske banke so izjavile, da prevzamejo eno milijardo rubljev "svobodnega" vojnega posojila. Banke v Moskvi so podpisale pol milijarde.

Družba sv. Mohorja v Ameriki?

Ne! — Vendar, ker tako težko pogrešamo lepih Mohorjevih knjig, je sklenila ZVEZA KATOLIŠKIH SLOVENCEV, da bo preskrbela nekako nadomestilo. Zato bo izdala za

leto 1918

- slededl književni dar:
- 1. Kolektor "Ave Maria" za leto 1918. V kolektorju bo imenik udov po posameznih naselbinah, prav tako, kakor ga je imela Družba sv. Mohorja.
- 2. Iz življenja. Knjiga povesti, nadomestilo Mohorjevih Večernic.
- 3. Iz srca do srca. Brošurica, ki bode globoko posegla v naše vsakdanje življenje.
- 4. Angliško-slovenski katekizem (Baltimorski) v slovensčini in angleščini.

Vse te knjige bodo dobili rojaki samo za **EN DOLAR** u'nine in 10c. za pošiljativne stroške, ako se prigrisajo vsaj do 30. aprila.

V vsaki naselbini)
V vsaki županiji) iščemo poverjenikov, ki bi nabrali ude.
V vsakem društvu)
Vsa pojasnila, cirkularje za razdelitev v reklamo, nabiralne pole, se dobljo brezplačno pri tajniku Zveze.

Zveza Katoliških Slovencev

62 ST. MARK'S PL. NEW YORK, N. Y.

BOLEČINE V HRSTU,
BOLEČINE NA STRANEH,
REVMATIZEM,
OHROMELOST KOSTI,
ZBADANJE V KRIŠU,
ZBADANJE V HRSTU,
ene vspešno sdravilo, ki se imenuje

REMO

ŽILČNO ZDRAVILLO
PROTIPROTINSKO

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2,80, šest steklenic, vspešno in popolno sdzavljenje celo pri sanemarnjenih slučajih, celo sdzavljenje stane \$5.00 s poštnino vred.

"Vi lahko pišete meni s ozirom na katerokoli bolezen in prejeli boste najboljšo pojasnilo in ostalo bo popolnoma tajno."

NAROČILO.

steklenice REMO PROTIPROTINSKO ŽILČNO ZDRAVILLO in priloičim

\$... in... centov,

Ime

Naslov

Tem potom naročam...

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsen sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je 12. aprila t. l. šel v šolo moj stričnik

JOSIP CANKAR.

Konaj stori par korakov od svojega stanovanja, že za ugrabi strasna smrt. Ubil ga je vlak. On je pazil na en vlak in drugega ni videl, ki je prihajal od nasprotni strani. Bil je takoj mrtev. Rajši je bil v 9. letu svoje mladosti.

V imenu očeta in matere se srečno zahvaljujem vsem tistim, kateri so darovali vence in sopke, ter oni gospi, ki je okrasila sobo s cvetličami. Prav lepa hvala vsem dočkom in deklicam nemške šole, ker so se vdeležili sprejema in tako tolažili materino in očetovo teco. Zahvaljujem se tudi nemškemu pevskemu društvu "Harmenie", ker so mi na domu krasno zapeli žalostinke. Lepa hvala godbi, ker je korakala na čela voda in svirala lepe pogrebne koščice pod vodstvom g. J. Mačka. Nadalje se zahvalim vsem onim, ki so se vdeležili pogreba in ga obiskali na mrtvaškem odru ter na katerikoli način tolažili do skrajnosti žalostne starše, zakaj 30. junija lanskega leta jim je umrla nagle in hude smrti šest let stara hčerka in sedaj jih je zadela druga nesreča.

Tebi, nepozabni stričnik, kličem: Počuj sladko poleg svoje sestrice, lahka vama hodi zemlja!

Izrekam iskrono sozljje jaz in moja družina.

John in Frančiška Cankar.

Waukegan, Ill.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Dne 18. t. m. se je vršila v tukajšnji slovenski cerkvi poroka...

Channing, Mich.

Ker sem navadni kmet, ali farmer, zato hočem pisati o farmah...

Zdaj pa še nekaj o naši naselbini. Slovencev tukaj ni. Največ je Nemcev in Švedov...

Opazil sem večkrat, da so skoro proti vsakemu dopisu kakih nasprotniki...

Pozdravljam vse farmerje. Karol Baraga, Box 72, Channing, Mich.

Denver, Colo.

Dne 15. aprila je društvo sv. Martina Z. S. Z. s sedežem v tukajšnjem mestu obhajalo desetletno svojega obstanka...

Naj omenim, da je polovica članstva tukaj rojena.

Da ni pri zabavi manjkalo vselega slovenskega petja iz gro mladih ameriških Slovencev...

Pri slavnosti se nam je nudil zelo lep prizor, ko so razvili ameriško zastavo...

Naprej, zastava Slave, Na boj, junaka kri!

Tukaj se spominjam, kako je bilo prej zabranjeno prinesiti ameriško zastavo v božji hram...

Denver ima zelo prijazno in zdravo lego in ima nad 213 tisoč prebivalcev...

Rojški pozdrav! Navzoči.

Jeklene trgovske ladje.

Nikdo izmed nas naj se ne uja zmoti, da bomo zgradili ameriško trgovsko mornarico...

Možje, ki so strokovnjaki glede ladjedelništva, precej dvomijo glede porabnosti teh ladij na visokem morju...

Grajenje lesenih ladij je umetnost. Teža dela se ne morejo lotiti tesarji in lesna skladišča v notranjosti dežele...

Les za take ladje mora biti dobro vžlehan, a te ladje hočejo zgraditi v dvojno kratkem času...

Ne bo pa dosti, če bodo ti leseni prekatlantiski parniki tako trdni kot so bile stare lesene ladje...

Predlagano je bilo, naj se v ta namen uporabi Diesel petrolejske stroje.

Dva lesena parnika, opremljena z Diesel petrolejskimi stroji, sta bila ravno kar dovršena v New Orleansu...

Kljub vsem tem težočam, bo pa leseni parnik morda vršil svojo službo tekom te vojne...

Noben izvedence na tem polju bi si ne drznil izjaviti, da bodo mogli ti leseni parniki po končani vojni tekmovali z jeklenimi...

Administracija bi storila dobro, če napravi takoj korake za zgradbo primernega števila jeklenih parnikov po 6000 ton...

Burnett, Wash. — Pri kartah se je sprlo več Hrvatov. Med tepežem sta zabodla Tomaža Saviča dva neznanca...

Tacoma, Wash. — Strah in grozo je razširjala Holtova družina, ker je obesila na svojo hišo tablo...

Obljube Hohenzollernecev.

V bodočnost zroči nemški liberalci ne bodo pozabili nauka, ki ga jim je dala preteklost...

ROJAKI, SLOVENCJI, SPOMNI NAJTE SE SLOVENSKE REZERVE V STAREM KRAJU!

Mirovna gibanja na Ruskem.

Gotova skupina ruske socialistične stranke je pričela agitirati za separaten mir s centralnimi zvezniki...

Združene države smatrajo danes Rusijo kot svojo sazaupnico demokracije. Mi priznavamo, da so si novi vladarji ruske države podvržili velikanskim naporom...

Ura! za vzgojo pa izvaja v nadaljnjem, da je rezultat veliko manj ugoden za Združene države...

Če bi sedanja demokratska Rusija sklenila separaten mir z avtokratsko Nemčijo, bi bilo to naravnost izdajstvo...

Številno učencev v javnih otroških vrstih in elementarnih šolah se je dvignilo od 16.900.000 v letu 1910 na 17.935.000...

Leto 1916 je bilo v celoti delni zaposlenih 706.000 učiteljev in učiteljic, med katerimi je bilo učiteljev 169.000...

Leto 1900 so bile učiteljske službe v javnih sekundarnih šolah enako razdeljene med moške in ženske...

Dr. Claxton čeni tekoče stroške vzdrževanja šol po Združenih državah na tisoč milijonov dolarjev na leto...

Ta slika ogromne sile mlade Amerike kaže kakšen važen činitelj bodo šole glede vojaške pripravljenosti...

Šole po celi državi naj bi sprejele sistem fizične vzgoje kot ga najprej uvedel department za vzgojo mest New York...

Gotovi vzgojitelji so bili v pričetku skeptični glede vrednosti te nove vrste vzgoje, sedaj so pa veseli rezultatov.

Širom Amerike.

Mifflin, Ind. — Farmer Samuel Kline je našel na svojem polju, ko je izruval štor, z denarjem napolnjen lonec...

Plandrean, S. Dak. — Množice leda so prodirle nasip Big Sioux reke. Boje se, da bo preplavljenje napravilo ogromno škodo.

Burnett, Wash. — Pri kartah se je sprlo več Hrvatov. Med tepežem sta zabodla Tomaža Saviča dva neznanca...

Tacoma, Wash. — Strah in grozo je razširjala Holtova družina, ker je obesila na svojo hišo tablo...

ROJAKI, SLOVENCJI, SPOMNI NAJTE SE SLOVENSKE REZERVE V STAREM KRAJU!

Velika armada ameriške šolske dece.

Ko so zopet otvorili javne šole za spomladni tečaj, so prišli učitelji do spoznanja, da je pripravljeno problem sedanega časa in da morajo tudi šole storiti svoj del...

Poročilo komisarija Združenih držav za vzgojo nam nudi precej jasno sliko položaja. Glasom celnitve urada Združenih držav za vzgojo je v letu 1916 obiskovalo šole katerekoli vrste nekako 23 milijonov 500.000 oseb.

Ura! za vzgojo pa izvaja v nadaljnjem, da je rezultat veliko manj ugoden za Združene države...

Če bi sedanja demokratska Rusija sklenila separaten mir z avtokratsko Nemčijo, bi bilo to naravnost izdajstvo...

Številno učencev v javnih otroških vrstih in elementarnih šolah se je dvignilo od 16.900.000 v letu 1910 na 17.935.000...

Leto 1916 je bilo v celoti delni zaposlenih 706.000 učiteljev in učiteljic, med katerimi je bilo učiteljev 169.000...

Leto 1900 so bile učiteljske službe v javnih sekundarnih šolah enako razdeljene med moške in ženske...

Dr. Claxton čeni tekoče stroške vzdrževanja šol po Združenih državah na tisoč milijonov dolarjev na leto...

Ta slika ogromne sile mlade Amerike kaže kakšen važen činitelj bodo šole glede vojaške pripravljenosti...

Šole po celi državi naj bi sprejele sistem fizične vzgoje kot ga najprej uvedel department za vzgojo mest New York...

Gotovi vzgojitelji so bili v pričetku skeptični glede vrednosti te nove vrste vzgoje, sedaj so pa veseli rezultatov.

Kje je tovariš?

Mesni baron v Chicagi pride k zdravniku. Baron: "Rad bi pustil balzamirati truplo moje tašče. Koliko bi stalo?" Zdravnik: "Šest sto dolarjev."

Papir v Italiji. Rim, Italija, 19. aprila. — Da se varčuje s papirjem, je vlada odredila, da se sme za pisano rabiti samo en list.

Novice iz Chicaga.

Pri chicški federaciji dela je bila na zadnji seji ostra debata o sedanem položaju...

Predložene so bile tudi resolucije, da naj bi vlada prevzela svoje roke municijske tovarne, dobavljaje živil itd...

Albert Green, eden radikalnih delegatov, je napadel predsednika organizacije Samuela Gompersa...

Nekoliko shodov se je že vršilo in obe stranki se trudita, da bi se preprečila stavka pri Great Lakes Dredge Co...

Nedelja 1. aprila je bila ena najmirnejših nedelj v našem mestu. Niti eden zločin se ni izvršil...

Pri poslednjih volitvah so si zvolili demokratije blagajnika, klerka in 22 svetovalec. Od Ceho so izvoljeni Klaus, Kerner, Hrabec in Kostner...

Nekako pred letom je dobil Joseph Jordan, 3406 Park Ave., iz Evrope draguljev za kakih \$100.000...

1100 operatorjev pri Western Union Telegraph Co. dobi od 1. maja naprej višje plače.

K sodniku Stelka se je prepiril nek mož, ki je dejal, da mora s sodnikom govoriti, ker bi sicer prišel ob \$3000...

Naborni poročnik L. Stevens je prejel več grozljivih pisem, da ga bodo ubili, ako ne bo prenehal z rekrutiranjem...

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, kateri so pooblaščen pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda"...

Denver, Colo.: Louis Andošek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesch in A. Kochevar.

Salt Lake, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Karnely. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilah in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Mežnarčič. Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zaleček.

La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Clar. Nankam, Ill. in okolica: Math. Galushek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin. So. Chicago, Ill.: Frank Černa. Springfield, Ill.: Muttja Barborič. Washington, Ill. in okolica: Math. Galshek in Frank Pethovšek.

Advertisement for Severa's Kidney and Liver Remedy. Includes text: 'ALI STE SLABI?', 'Severa's Kidney and Liver Remedy', 'SEVERA ZDRAVILA', 'W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA'.

- List of names and locations: Cherokee, Kans.; Frank Režnik. Columbus, Kans.; Joe Kneflic. Franklin, Kans.; Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne. Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Scheller. Mineral, Kans.: Frank Anguštin. Hingo, Kans.: Mike Pencil. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec. Baltic, Mich.: M. D. Ljokovic. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta. Detroit, Mich.: Jos. Glasich. Manistiquet, Mich. in okolica: John Kotzian. Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouš, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek. Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jari Kotze. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pošec. Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamic. McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc, New Duluth, Minn.: John Jerina. Sartell, Minn. in okolica: F. Triller. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich. Klein, Mont.: Gregor Zobec. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Roundup, Mont.: Tomas Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per. Barberton, O. in okolica: Math. Kramar. Bridgeport, O.: Frank Hočvar. Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Maloverh. Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik. Lorain, O. in okolica: Frank Ansel, Louis Balant in J. Kumše. Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikelj. Oregon City, Ore.: M. Justin in J. Misley. Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše. Besemer, Pa.: Louis Hribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec. Burdine, Pa. in okolica: John Demšar. Canonsburg, Pa.: John Kolklic. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočvar. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanič in Jos. Turk. Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov. Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Sabor. Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets. Forest City, Pa.: Mat. Kamln, Frank Lehen in K. Zelar. Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak. Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolica: Ant. Osolnik. Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Maček in F. Podmilšek. Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B. Jakobich, Z. Jakše, Klarich Mat., I. Magister, I. Rodvasnik in Jos. Pogčar. Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar. South Bethlehem, Penna.: Jeru. Koprtšek. Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer. Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: J. Pgeternel. Murray, Utah in okolica: J. Kastelic. Tooele, Utah: Anton Palčič. Black Diamond, Wash.: G. Porenta. Davis, W. Va. in okolica: John Brosch in John Tavčelj. Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan. Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik. Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampfl in Heronin Svetina. West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok. Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, Valentin Marčica in Val. Stalich.

SLOVENSKO

podp. društvo **svete Barbare**

NA KARDIJENSKE DEŽAVE SEVERNI AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inšperirano dan 11. Januara 1917 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. B. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647, Forest City, Pa.
 Pomoćni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
 Službenik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomoćni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 1114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
 1. zadržnik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
 2. zadržnik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

FOROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBRŽAN, box 72, Mineral, Kans.
 1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHNE, 643 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilce: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, odzroma njih uradniki so naprošeni polijati vse dajne direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se pa pe- nilja edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakasnic, nikar- kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da o našoj društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kaže pomankljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se samore napako popravi.

GEN. EDWARDS, POVELJ. SEV. VZHDODNEGA DEPARTAMENTA.

mu je ponudim. Hlastno jo popr- je. Nadpaznik mi reče tihoma, da je to prvo, kar je v kaznilnici po- zvil.

"Ali ste lačni?" ga vprašam.

On odkima.

"Ali vas kaj boli?"

Fogleda me plašno in obotavlja- je privzdigne roko — do srea.

"V sreč imate bolečine?"

"Oh, pa kakšne! Pa komaj se mu je razvezal jezik, ga prevzame- jo čustva in prsa se mu tako silno dvigajo, da mu telo omahuje. Po- nudim mu stol, odgrnem mu prsi- ter ga preiščem.

Sree mu utripuje hitro in burno, ali o kakih napaki ali boleznih v no- tranjem telesu ni sledu.

Videl sem, da ni nobene nevar- nosti.

"Lumbar", mu rečem, "vi niste bolni, ampak ste le strašno raz- burjeni. Dan vas sedaj odpeljati v celico. Tega vam ne moremo prihraniti, to je vaša kazen. Dan- nes ne bova več govorila, ali jutri ob tej uri si vas dam pripeljati. Ako bi vas pa danes zopet prev- zela tožnja, me še pokličite k vam."

Paznik ga hoče odvesti, pa Lum- bar se obrne k meni in reče:

"Gospod — vem — kazen — ali hudo mi je, tako hudo — jaz ne prestanem tu!"

"Nikar ne obupajte! Kar se je zgodilo, se je zgodilo, kazen mora- te pretrpeti. Jutri vas pokličem, da vas zopet preiščem."

Zdelo se mi je, kakor da bi se mu obraz nekoliko zjasnil, ko se je še enkrat ozrl proti meni.

Opravil sem svoje posle in po- tem naprosil predstojništvo kaz- nilnice za akt številka 2318. Ko ga prečitam, mi je bilo jasno, zakaj je bil Lumbar tako silno razbur- jen, zakaj mu je tako hudo pri- sre. Obsojen je bil zaradi posku- šenega umora svojega rodnega o- četa na 10 let težke ječe: Iz spi- sove sem zvedel, da Lumbar svoje krivde ni popolnoma tajil, ampak vedno in vedno poudarjal, da ne ve, kako je prišlo do njegovega dejanja, na katero se boja komaj spominja.

Sklenil sem, da ga natačno iz- prašam, kako je prišel do strašne- ga dejanja. Vest se mu izčisti in pomiri, ako pride vse, kar spi ka- kor vestno čuvana skrivnost na dan srea, slednjič na dan....

Drugi dan je bila nedelja.

Po božji službi si dam privesti Lumbarja. Bil je veliko mirnejši in zaupljivejši, vsaj pogled je rad v me upiral in govorica mu je te- kla še dokaj gladko.

Prigovarjal sem mu, naj mi po- ve, kako je prišlo do njegovega groznega čina. Ker sem bil spise- številka 2318 že pregledal, bilo mi je mogoče opazovati, ali govori resnice ali ne.

Ko je postal malo bolj zgo- ven, sem odpostavil stražnika, ki ga je pripeljal, in mu rekel, da naj pride še le čez kake četrt ure zo- pet ponj.

Nato vprašam Lumbarja:

"Ali kaj mislite o tem, kako je to prišlo?"

"Gospod noč in dan ne morem na nič drugega misliti kot na svo- jo reč."

"Pa kako? Ali se vam ne zdi, da bi bilo danes lahko vse druga- če, da bi bili vi lahko gospodar na Lanovini, kjer ste se oženili?"

Pogleda me namno, sedaj od

je ves razburjen pripovedoval sem in tam kar z vpijočim glasom:

"Gospod, ne cenile, ne sodišče. ne kurator niso krivi moje nesre- če. Kriv je le — moj oče! — Ho- dil sem še v šolo. Pa se je oče vno- vič oženil. Prej, ko je še moja ma- ti živela, je bil le kovač. Potem pa je kar gostilno odprl. Mačeha me je naganjala, da naj v gostilni po- magam. Priden sem že bil, mislim, pa nikdar nisem dobil nikake po- hvale. Sestra je bila poldrugo le- to starejša od mene, pa ni hotela streči v gostilni. Kar šla je k teti Jaz pa si nisem upal od doma. Iz drugega zakona očetovega sta bi- la zopet dva otroka, fant in dekli- ca. Ko sem ponavljalo šolo dokon- čal, je hotel oče, da bi se učil kova- štva. Imel sem tudi veselje, pa enkrat mi je rekla mačeha vpriče očeta, da kovačije doma že ne do- bim. Pogledal sem očeta, pa ni nič rekel, da to ni res. Takrat sem se vjezil in odšel še jaz z doma. Pote- gnil sem jo za sestro in že drugi dan me je sprejel v sosedni vasi v Sečnem sorodnik ranjke matere za malega hlapca."

"Kako se je pisal tisti sorod- nik?" ga vprašam, slutec, da gre za osebo, ki mi je že iz spisov zna- na.

"Tako kakor moja mati: Som- rak. Urban Somrak!"

Moja slutnja se je uresničila.

"Pa ni bil brat vaše ranjke ma- tere?" nadaljujem.

"Ne brat, ampak precej odda- ljen sorodnik: menda sta imela starih starišev stariše skupaj."

"Dobro, in koliko časa ste tam ostali?"

"Do svojega 21. leta, ko sem bil potrjen."

"Kje ste služili vojaške?"

"V Ljubljani, tri leta."

"Od tam je tudi vaša žena, kaj ne da?"

"Res! Bil sem za slugo pri stol- uku in ravno tam je služila za ku- harico dekle iz fare Sečno. Zaob- ljubila sva se in ko sem bil voja- ščine prost, sva se vzela."

"Ali vam je oče kaj pomagal?"

"Ne, nič mi ni pomagal."

"Zakaj ne? Ali ste ga kaj pro- silili?"

"Prosil ga nisem. Takrat sem bil že v prepriju."

"Pa zakaj?"

"Gospod, to je kar samo prišlo. Moja takratna nevesta je šla do- mov v Sečno. Oglasila se je pri mojem gospodarju Somraku. On je dejal, da bo stvar sam tako na- peljal, da bo oče kaj dal, ko se po- ročiva. Bil je res pri očetu, pa oče mi je dal vedeti, da naj se po- lrukih osebah nikar ne oglašam."

"In zaradi tega ste prišli v pre- priju?"

To moje vprašanje je spravilo Lumbarja v očitno zadrego. Pa baš ta čas, ko bi moral odgovar- jati, pride paznik in vpraša, ali naj ga odvede v celico. Mislil sem si, da storim Lumbarju uslu- go, ako ga dam odvesti, še preden bi odgovoril. — Res je Lumbar kar vstal in s kratkim pozdravom od- šel. Sklenil sem, da ga odslej ne ovprašam več po njegovem raz- merju do očeta, dokler sam o tem ne izpovevam.

××

Minilo je skoraj štirinajst dni. Za teden dni sem bil na dopustu in ko sem se vrnil, se mi je zdelo, da bi bilo še prehitro, Lumbarja pri- praviti na popolno in vestno izpo- vedbo. Pa moj prijatelj, kaznilni- ni uradnik Lovro Koren, me je o- pozoril, da ga je Lumbar sam pro- sil, da bi smel z menoj govoriti o svoji stvari.

Dal sem si odpreti njegovo celo- ce. Paznik odmakne zaph in odk- lene vrata, zaprta s tremi klju- čavnicami. Ob mizici je stal Lum- bar, nepremično zroč proti vr- atom. Bil je bleđ v obraz. Ko me u- gleda za paznikom, se mi je zazde- lo, da jed obil nekoliko ripaznej- še lice.

"Dobro jutro Lumbar, koliko časa se že nisva videla? Kakih štiri- najst dni, kaj ne? Kako je z va- šim zdravjem? Ali ste se že kaj privadili na te stene?"

Lumbar vzdahne in pogleda pro- ti oknu. Skozi zamreženo okno, ki pa je tako visoko da se nikamor drugam ne vidi kakor v zrak, je sijalo sonce. Dal sem okno odpre- ti. Med tem ko je paznik odpiral, se že oglašil Lumbar:

"Gospod, rad bi tisto od zadnje- ga popravil. — Nisem povedal čisto prav."

"Tako? Zakaj pa niste govorili resnice? Jaz od vas sicer ne mo- rem zahtevati, da govorite resnico. Sem le vaš zdravnik. Pa ako vas hočem poslušati, storim to edino le radi tega, ker upam, in računam da govorite resnico. Kaj pa je res- nica, na to se pa med temi štirimi stenami v samotni celici nač lahko zmenite!"

"Zato pa, gospod zdravnik, ker ste me hoteli poslušati, naj pa po- vem, kako je bilo, da sva z očetom prišla v prepriju."

Dal sem ga za čas, da se celica prav dobro prezračil, odvesti v svo- jio sobo.

Tu mi je pripovedoval in pripo- vedoval. Očitno je vse, kar mi je hotel povedati, prej večkrat po- navljal sam s seboj v samotni cel- ici. Govorica mu je tekla, kakor da bi se bil naučil svojo povest na pamet, in vendar se je videlo, da govori sedaj — bolj od srea.

(Dalje prihodnjic).

Konferenca zaradi Grške.

London, Anglija, 19. aprila. — Bonar Law je danes v poslanski zbornici izjavil, da bodo v tajni se- ji razmotrivali grško situacijo. — Sedanje konference se bodo vde- ležili tudi zastopniki Združenih držav.

NAZGANILO.

Vsem članom in članicam dru- štva sv. Barbare postaja št. 32 v Braddocku, Pa., se naznanja, da mora vsak član in članica resno plačati svoje mesečne prispevke, kakor je bilo določeno pri zadnji konvenciji leta 1916. Glavni urad zahteva od postaj vsak mesec čis- ti račun brez odbitka, ne oziiraje se na bolnike, ki so v tem času upisani za podporo. Zato prosim vse člane in članice, da vse deleže prihodnje redne seje dne 17. ma- ja, ker pri tej seji imamo rešiti več važnih točk.

Martin Tomšič, tajnik.
(19-21-4)

Pri spahnenju in zdroljenju

vdrgnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

25c. in 50c. v lekarnah in naravnost od F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Iščem svojega prijatelja FRAN- KA ANZELČ, doma iz Bloške Police, Pred dvema letoma sva delala skupaj v West Virginiji. Poročati mu imam nekaj važne- ga, zato prosim onega, ki ve za njegov naslov, da ga mi nazna- ni, ali naj se pa sam javi. — John Rok, 215 — 8th Ave., Johnstown, Pa. (20-23-4)

BRZOJAVNO POROČILO

iz St. Helena, N. C., 18. aprila: V St. Helena, N. C., je došlo 7 Slovencev, in sicer: Mike Potupan iz Sheboygan, Wis., Karel Tribuš- šan iz Norwood, Mass., Anton Habine, Frank Novak in John Grašek iz Cleveland, Ohio, Frank Plantarich iz Kitzville, W. Va., in Julij Gregorich iz Detroit, Mich. Ogladali si bodo farne in potem pa poročali svojim prijateljem in znaneem, kako se jim tu dopade in če je vse res, kakor smo na- mi mestu poročali.

Dne 15. maja bo prihodnji izlet. Zato pazite, kaj bodo prvi izlet- niki povedali. Za nadaljnjo poja- snila se obrnite na:

North American Farms Assn., (Inc.) 17 Battery Pl., New York, N. Y.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Pravdarska strast.

Pređ dobljam imam akt številka 2318: Jože Lumbar, 10 let težke ječe... zaradi hudodelstva posku- šenega umora.

Kaj hoče ta akt, kaj ta števil- ka 2318? Iz kaznilnice je. Tam šte- jejo kaznjence po tekočih števil- kah, kar naprej. Vsak kaznjence dobi svoj akt z novo številko. Tu so zbrane vse važne listine o njem, začeni od obtožnice pa do zadnje- ga dne njegovega bivanja v ječi. Akt je torej živa priča hudodelce- ve zgodovine od početka zločin- stva dolej, da pa posvetna pravi- ca izpusti z svojih rok. Ali akt šte- vilka 2318 mi je ostal bolj v spo- minu kakor množični akt. Za- kaj, še preden je prebil Jože Lum- bar tretjino svoje kazni, položil so ga v grob matere zemlje. Prišla je njegova žena z otrokom, pa mo- ža, očeta ni več videla živega. — Nesrečna rodbina!

Pa utegne kdo reči: Mar ni bo- lje, da nesrečna te številke ni več med živimi, ni med svojci, ker jim je bil itak le v sramotino in ko- ristil jim ni tudi več ničesar? In vendar — kolika nesreča za ženo, za otročiča: Mož, oče je umrl v kaznilnici! Ali ni to strašno? — Strašno, tem strašnejše, ako po- mislimo, da bi bil danes morebiti dober gospodar na lastni zemlji, vla ga ni obvladala pravdarska strast, da se maščuje nad lastnim očetom. Padel je enkrat, pa se ni mogel več dvigniti: po poti nav- dol je prišel v kaznilnico z groz- nim hudodelstvom na vesti....

Strašna je bila ta pot! Presodi- te sami, cenjeni bralci, če to ni res. Povem pa, da je vse to, kar vam pripovedujem, resnica, po ve- čini naravnost iz akta številka 2318 vzeta. Seveda, imena so spre- menjena. Naj nihče ne izve, kdo je bil ta "številka 2318", odkod je bil, kje je zakopan. In če dobi te vrstne kdo tistih v roke, ki ga je poznal, in v njem spozna Jože- fa Lumbarja (ali kako se je pisal v resnici), naj ga v dnu ne obso- ja. Saj mu je tudi tisti, katerega je v življenju tako kruto žalil, od- pustil, preden se je poslovil od te- ga sveta....

Tisti dan, ko sem ga prvič videl, je bil lep, vroč septembarski po- podan. Sonce je pripekalo, da je bilo joj. Šel sem po drevoredu, po senčni poti proti kolodvoru. Proti mi pride trop ljudi: Spređaj o- rožnik, potem šest možkih, dva po dva skupaj zvezana za roki, za- daj pa orožnik. Bajoneti so se bli- skali, obrazi so bili od prahu u- mazani, obleke prepotene. Ti pot- niki med dvema orožnikoma so bili novi starovalci za kaznilnico, to je bil transport kaznjencev.

Prva dva med šestimi sta bila mlada fanta, ali poznalo se jima je po obrazu in po hoji, da sta iz krajev, kjer pijejo najslabši jeruš. Hotela sta se smežati, ko sta me ugledala, in to jima je obraze še bolj spenilo. Sodil sem, da sta goto vo v pretepu po preobilo zaužitem jerušu koga pobila, morda celo u-

NEGUJTE SVOJE LASE

Uspesno zdravstveno zdravljenje brezplačno za stare in mlade

OBEH SPOLOV

BEFORE WITH WEEK AFTER

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo prehitro sivji? Ali so vaši lasje suhi, razklanjani ali izgubljajo? Ali imate luskice, vas srbi glava ali imate kličice? "Resnica o lasih", ako nam pošljete 10 centov v srebru ali v stankah za poštne politajne stroške in svoje ime in natančen naslov, — izredite brezplačno kupon in pošljite ga še danes na Union Laboratory, Box 567, Union, N. Y. Union Laboratory, Box 567, Union, N. Y. Priloženo vam pošljamo 10 centov v pomoč za poštne stroške. Prosim poljite mi takoj svojo \$1.00 Calvacura številka 1 in knjižico "Resnica o la- sesh". (Ta kupon priložite plačilu.)

Novi ceniki!

Pišite po naš novi cenik za najno- vejšega izdelka zelenozlate krasne moške Elgin ure.

Je nekaj tako krasnega, da niste še nikdar kaj enacega videli.

Cene so jako nizke, ure garanti- rane.

Velika zaloga Columbia gramofonov, dalje prave Kranjske plošče ko igrajo na obe strani. Vojaške, Avstrijske in Nemške godbe, mar- še polke, valčke itd. General Hin- denburg marš, Huzarski marš itd.

Vse te plošče so Columbia in igrajo na obe strani.

IVAN PAJK,
urar,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa ko- lonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJE- DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL- MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn. sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

FOROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN BUPNIK, Box 24, S. E., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVSTVENI ODBOR:

SUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Sisk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne poljimatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tobe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Preko morja.

(Nadaljevanje).

Solnčni žarki so razsvetlili plit- vo dno pred prodom, počasi so se pomikali proti kraju in kmalu se zasveti tudi prod ob morju. Soln- ce obsije najprej Aničine noge, de- viške prsi, krasni rameni in glavo in jo vso oblije s svojim zlatom. Divna je bila tvojkrat ta mlada in krasna deklica, plemenita v pasu, sijajna v skladu telesa. A še bolj divna je bila njena dovršena neo- pevavna lepota, ko upre solnce ma- lo potem svoje žarke ravno v luk- njo in ko se vsi ti žarki odbijajo od vlažne in gladke stene na njo, oblije jo s tekočim zlatom. — Kmalo zaide solnce za goro. — Nkrat se je vse spremenilo v bla- gem somraku. Morje se ne svetl- ve, obale so se povisile, vsa pri- roda se je predružila. Prvi so- mrak ni kaj drugačen, kakor prvi nasmeš noči.

Anica zapazi ladjico, ki je plula naravnost proti velikemu zalivu; hitro se obleže in si poravnava lase. Zatem gre na breg in sede.

Ne daleč od morja je sedel Ivan pod visoko steno in gledal proti zapadu zamišljeno in tužno. Ko je šel z brega je dolgo časa hodil po gozdu, tih je jokal, a ko se je odzlok, je bil uverjen, da mu je izšel. Stokrat je izgovoril be- sede:

— Narod, samozatajevanje, de- lo, — a velika, črna tuga, zmiraj- jednako težka, legla mu je na st- ce.

Se je bila ladjica dosti daleč od kraja, a Tone je že mahal z roko Anici, opazivši jo na obali. Ko je privedla ladjica v zaliv, veli Tone svojim ljudem, naj vse lepo na- rede, naj ladjico privežejo ter vr- že na rame plašč in skoči na kraj.

Krasen mladenič! Ni čuda, da so govorili ljudje v Vrutku, da je malo takih med onimi, ki jedo ce- sarski kruh in nosijo puško.

— Oh, tega kruha mu ne bo manjkalo, ko dovrši dvajseto le- to! — vzdihovala je njegova ma- ti. —

Tonetu so že rastle brčice, težko jih je čakal; zmiraj je bil vesel, močen, da bi prelomil veslo, ru- deč, kakor deklica. Na isterski oba- li so se vsi čudili, odkod ima to- liko znanja, ko ni bil v šoli, amp- ak samo doma.

Tone gre na breg in stisne Ani- ci roko. Ona se mu je nasmešila, kakor tudi on njej, in zarudela.

objame jo in poljubi na rdeči ust- nici.

Ona se je malone prestrašila, ali jokala je prišlo, da jo je tako čudno poljubil. Do sedaj še nikdo ni vedel, da so Tonetu Aničine ustnice medene, ali sedaj je videl Ivan, ki je bil nad njima, a ko je to videl, ga je kar gnalo od onega mesta.

Anica ni bila vesela. Tone jo vpraša, ali je morda do- bila od matere kako tužno vest, a ona mu pove, kaj se je razgovar- jala z Ivanom na bregu pod hra- stom.

Tudi Tone se je vžalostil. — Ivanu ni drago — — — — — Anica, reci, kaj mu ni dra- go?

— Da jaz zmiraj mislim na te — — — — — In zakaj mu to ni drago? — — — — — znači se Tone in jo poljubi.

— Jaz ne vem! — — — — — Vidiš, Anica, veš, Ivan mi- sli, da jaz nisem za te — — — — — ti si hči one — — — — — a jaz — — — — — Ne govori tako, Tone, ne go- vori!

— Jaz mislim, tvoja mati nik- dar ne dovoli — — — — — Ali ko sem ti rekla, da ho- čem — — — — — Ti si rekla, da hočeš biti mo- ja, ali tvoja mati — — — — — jaz ne vem — — — — —

— Jaz bi umrla brez tebe! — — — — — vzdihne deklica in ga objame.

— Ze se je naredila noč, ko sta pri- šla domu. Pri večerji niso bili ve- seli. Jela je večkrat vzdihnila:

— Ah, deca, deca!

Po večerji, ko so že vsi legli ra- zan Antona in Ivana, zažge Anton tretjo lulo in popije na dušek čašo vina. Po dolgem premišlje- vanju vpraša Anton sina:

— A kako je Ivan? Ali si že premislil? Ni vidik kako mati vz- dihuje? Tudi jaz bi rad videl, da bi postal duhovnik; komu je bo- lje nego li duhovniku? Ako Bog- da, boš župnik v Vrutku. Ivan, kam torej hočeš?

— Dragi oče, jaz pojdem v se- menišče. — — — — — Hočeš li? — — — — — Hočem, naj se zgodi božja volja, — reče Ivan s stanovitim glasom.

IX.

Z mladim in sijajnim listjem so se zazenili gozdiči na isterski o- bali in na otokih. Iz hladnega vr- ta, ki se razprostira po bregu pri sv. Dominiku, se je čulo petje ve- selih ptic. Solnce je že visoko, stalo na nebu, razpodelo tanko meglo, ki jo nareja mokrota po gorah in ki se vleže potem po ri- žavah, in napolnilo z ugodno to- ploto in svetlobo bajni kvarner- ski zaliv.

Vonjava gozda, rož, razna evet- lie morja, pomešala se je v bi-

strem zraku in krožila nad obalo, in dvigala se v svetlo modro viši- no. Ta blagi dih oživele prirode, poln svetlobe, vonjave in brepe- njenja, je prijazno pihal v lice dveh dam, ki sta sedeli pred hišo v senci lovora, niti deset korakov od morja.

Obleženi sta v črno. Stareja čr- ta, a mlajša pogleduje tja preko morja na otok Čres. Nad njima za- šumi včasih kako pozlačeno pe- resee lovora, a solnčni žarki sije- jo skozi goste večje in jima včas- ih poskropi krilo, včasih glavo z rumenimi kolobarčki in črtami, poigravo se na leni roki, potem pa skočijo na nedra in na vrat.

Anica je sedela z materjo na klopi. Vezilo je spustila na krilo in se zatopila v misli. Liece ji je mirno in pokojno, mili spomini jo dražestno obletavajo, srce ji tiho- bje, ali v krasnih očeh ne odse- va nikaka radost.

Lahna solnčna svetloba, ki ji je padla na lice, podaje ji še večjo miloto, zvišuje njeno čisto leto- voj in mladostno dražest. Očesi ste- ji sijajni in malo vlažni, ustnici rdeči in polni.

Mati jo je dolgo gledala tako zamišljeno. Pripogne se k nji in jo vpraša z nežnim glasom:

— Duša moja, v kaj si se zopet zamislila? — — — — — Misliš sem — — — — — Vem — — — — — Oh, ta tvoj Čres! Glej ga, glej, najlej se ga! — — — — — Ti ne ljubiš svoje mamice — — — — —

Ne čakaje odgovora poljubi jo naglo, strastno. Zmiraj jo je ta- ko poljubovala.

— Ali mama — — — — — Ne, ti nisi rada pri menš... Jaz mislim, da je tukaj lepše ne- go tam na otoku...

Anica zarudi. Umolkne in gleda v tihno morje.

Ono bajno gladkost morja pre- traža samo tu pa tam, kak galeb ali dupin. Vse obale in vse, kar je na njih, mesteca, pečine, gozdi, visoke gore, cerkve, pa bela ja- dra in modri nebesni obok, vse vidi kakor predruženo, natanč- no, nepremično, začarano v tihem morju, ki je kakor zaprt v ne- izmerini veličastni modri kroglji.

Tu sta dva nebesna oboka, dve domovini, dve prirodi, jedna oko- li tebe, druga pod teboj. Spodnji nebesni obok je sijajno moder, ka- kor tudi zgornji, a na sredi je mo- dro, tihno morje.

Sive in zelene obale ostro reže- jo ono veličastno kroglo na dve- jednaki polovici s treh strani, a na južni strani na morju, daleč na obzorju, se blišči morje v dol- gi črti, razsvetljeni od solnea, in uprav ta velika črta, ta rob, ki se žari kakor raztopljeno zlato, divno spaja morsko modro barvo z nebesno. Na južnem obzorju že veselo piha poldanski veter, a pe- na na valovih se sedaj tu, sedaj tam zablješči, kakor biser v onem solnčnem zlatu, ki plava na mor- ju.

Anica je zrla v ono svetlo črto na obzorju. Pomisli na Toneta, ki je sedaj daleč od nje, tam nekje za ono črto, in tihno vzdihne.

Mati jo mlo pogleda in reče:

— Čuj me duša, ako bodeš do- bra — — — — — kaj me tako gledaš? — — — — — Ako bodeš pametna, pojde- ve na otok. Da, pojdeve rano zju- traj, a zvečer, ko se shladi, nazaj. Ali si me razumela? — nasmehi- la se ji je mati in preti- la s pr- stom.

— Kako bodeta sedaj žalostna Jela in Anton. Župnik piše — — — — — Kedaj si dobila list? — — — — — Malo prej. Dal mi ga je slu- ga na vrstu. — — — — — A kaj piše župnik? — — — — — Da bi ti mogla — — — — — No? — — — — — Osvoboditi Toneta od voja- štv.

— Ali Tone je že pol leta vojak v Pulju.

— Župnik piše, da bi ga mogla, da ti koga poznaš od visoke gos- pode v Pulju. Mamica draga, ka- ko bi se veselila Jela, kako bi te blagoslavljala! Sirota, sama je, — Ivan v semenišču, a Tone — — — — — Mati postane resna in obrne oč- na morje in po obali.

Bil je krasen dan velikega trav- na. Z vrta je puhtela nad obalo vonjava rož. — Slavčevu petje se je čulo v tihem zalivu pred me- stom Glavino.

V materinem sreč se oglasi ne- ki sladki čut, globoko se zamisli, a črne oči se ji široma odprejo, velika miloba ji oblije lice.

V morju pred njo se je vse vi- delo, obale in nebo, vse, samo ne svetlo, veliko solnce. Tajno v svo- jem veličanstvu, ogrevajoče ne- brojne svetove, vsvarjajoče dan in noč, je spustilo na morje ne- koliko svojih žarkov, ki prodra- žo vanj, kakor življenjske ne- ž-

ti, kakor zlati razkošni prašek, s katerim se oploduje vsemirje.

Marta je gledala, kako se lomi- jo one solnčne niti v bistri modri- ni na plitvi obali, kako prodirajo med morskovo travo, ki se je budi- la ljubav. Prečerno se je iskril oni zlati prašek pod mamljivo glad- ko površino. Ne vihar, ampak tih- vetrič zadošča, da zmoti to ljub- avno igro solnea in morja.

Grofica se zgane iz svojih mi- sli, prme hčerko za roko in zač- ne govoriti s toplim glasom:

— Dete drago, čuj me — — — — — Anica upre oči v njeno skrbno lice in prebledi.

— Čuj me, mila hčerka, — zač- ne zopet mati po kratkem molku. — Oni so dobri ljudje, jaz jim ze- lim vse dobro, jaz se nadejam, da bode Tone oproščen, ali — — — — — prosim te — — — — — že sem te pro- sila — — — — — pozabi, duša, pozabi! Ni mogoče, ne morem pripustiti tega. Piši Tonetu v Pulj, naj se več ne spominja tega — — — — — kar je bilo. Jaz vem, kaj je mlado sr- ce — — — — — duša me boli, veruj, Ani- ca, boli me, kekar to govorim. — — — — — Umiri se, dete drago, poslušaj ma- ter svojo, pozabi. To je krasen mladenič, dober je in pameten, tudi ni prost seljak, ali on ni za — — — — — Anica, umiri se, jaz ne morem gledati tvojih solz. Prosim te, pomisli, poslušaj me, bodi pametna. Reci mi, da ga hočeš po- zabiti, reci mi, srce moje, — pro- si jo mati in jo zopet poljubi.

— Mama, jaz ne morem oblu- biti, jaz — — — — — No, sedaj se umiri! Ga že pozabiš, Obrisi si solze.

Grofica se je razalostila vsako- krat, kekar je govorila z Anico o tej reči. Nadejala se je, da ozara- vi Aničino srce čas in materina ljubezen in nežnost. Živela je sa- mo za svojega otroka, bila je naj- boljša in najslajša mati. Keekar je gledala dobro in deviško Anico, postajalo ji je vselej gorko pri sreč, spominjaje se svoje pretek- losti, in želela je, da bi bila sama boljša. Hrepenela je po mirnem orebivališču, kjer bi mogla poza- biti na svet, ki jo je poskropil s svojimi blatom in ji ogrenil življe- nje.

Toda čemu vsi njeni sklepi, ko se nikdar ni mogla odtrgati od preteklosti, ko ni mogla preseka- ti neke niti — — — — — Stari grof Stambelli je umrl o Božiču, a tri dni po pokopu je grofica Marta prišla v Vratak po svoje Anico.

Bilo je mrzlo, brila je močna burja, sneg je metel po čreških bregovih, kjer je jahala grofica zamotana v velik plašč. Toda tudi kožuh je ni ubranil ljute žime.

Ko je prišla k župniku v Vr- takt so vsi okameneli od čuda: bila je modra v lice, tresla se je kakor šiba, zobje so ji klopotali. Župnik se je jezil nad njo in jo strogo pokaral, češ, da se smrti ne sme iskati brez potrebe.

Grofica je obsula s poljubi Ani- co in je koj legla v posteljo, a župnikova sestra je pobrala vso toplo odejo po hiši. Mati je prin- sla Anici dolg, črn zimski plašč in klobuk, ovit s črnim pajčolanom.

Tri dni pozneje, ko je ponela- la burja, šli so župnik, Marta in Anica v selo Tiči k Radetičevim. Koliko solz, koliko joka! Jela je na ves glas jokala, ko se je po- slavljala od svoje Anice. Tudi Anton in Tone sta jokala.

Župnik se je jezil na vse, a one solze na njegovem dobrem licu ni so prišle iz jeze. Grofica jim je obljubila, da jih bode obiskovala, in prosila jih, naj jo tudi oni o- bišejo pri sv. Dominiku, kekar bode lepo vreme po leti.

Anica in Tone nista mogla go- voriti. Srce se jima je krčilo. — Grofica je v dušo bolelo, ko ju je videla tako blede in raztužena, in odločila se je, da čim preje od- potuje. Tako je tudi bilo. Niso spali pri Jeli, Grofica se je polju- bila z Jelo in Tonetom, a Antonu je stisnila desnico.

Preden sta odšli Marta in Ani- ca iz Vrta, je lepo govoril žup- nik Anici, naj se spominja nje- govih naukov, naj bode zmiraj poslušna, dobra in čednostna, naj rada moli in se varuje ljudi, ki nimajo božjega strahu. Oholost je velik greh, in zato naj spoštuje vsakega kmeta, mornarja in ribi- ča, ker smo vsi jednaki pred Bo- gom. Čista vest je največje blago, jedina sreča.

— Da, draga Anica, — govoril je župnik, — živi in delaj kakor sem te učil, pa bodeš srečna, ve- sela in zdrava. Glej mene, že mi je pet in sedemdeset let, glej me, a ne zabi me, moli rada, — ker tvoja molitev pride iz čistega sr- ca — — — — — pomoli tudi kekar k Bogu za svojega starega učitelja.

Vidiš, že sem z jedno nogo — — — — — Anica draga, naj te Bog čuva!

Župnik ni mogel dalje, solze so mu tekle po licu, plakal je dobri- starček. Tudi Marta in Katia ste- tihni jokali. Anica je močila s sol- zami suho in drhtečo župnikovo roko. Župnik je poljubil v čelo tužno deklico.

Mati in hči ste odšli v mesto Čres, a od tod s parnikom v Trst, kjer ste ostali dva dni pri teti. — bleidi in upognjeni starki, ki je živila sama.

Zimo ste preživel na Glavini, v oni veliki hiši ob cesti, po kateri se gre k cerkvi sv. Duha. Vsakdo se je čudil Aničini lepoti. Neke gospiče so se porogljivo nasme- vale, kekar so je videle v cerkvi, kako pobožno moli. Mati in hči ste redkokedaj prišli iz hiše.

Prve dni velikega travna prese- lili ste se na pristavo pri sv. Do- miniku. Nedaleč od tega posest- va je bilo posestvo barona Spau- ge. Ta boran je često prihajal v hi- šo že tedaj ko ste bili še na Gl- avini.

Že pet mesecev je Anica v Istri a lepo ima pri materi in še lepše bi imela, ako bi bila zmiraj sama z njo. Oni baron Spanga, visok, plešast, rdečega lica, se ji ni o- millil. Skoraj vsak teden je prišel enkrat k njima na večerjo in je- del je in pil in si gladil polno, pla- vo brado.

Redko je govoril, Anica je šla spat, a baron se je razgovarjal z njeno materjo do pozne noči. — Včasih je spal tudi v grofici- ni hiši, Mati je Anici že večkrat pri- povedovala, da se hoče poročiti s tem baronom, ko odloži žalno oble- ko za pokojniš očetom.

Sprva se je Anici čudno zdelo v velikih in lepih sobah v oni hiši na Glavini, ali kmalu se je privadi- la. Čisto vesela ni bila nikdar. — Na pristavi pri sv. Dominiku je zopet oživila, ker je bil tam kras- sen vrt, gozd in morje. Iz svoje sobe, s svoje postelje je mogla gledati otok Čres, one bregove in gozdiče, kjer je preživala najlep- še svoje dni.

Pri sv. Dominiku se je spreha- jala po obali pol ure daleč do ri- biča Polmeta, čegar hiša je stala na samem. Včasih je skočila v la- djico tega ribiča in je veslala z največjo radostjo.

Okoli poldne se zapleni morje pred Marto in Anico, nad njima zašumi trdo lovorovo listje. Sve-

ži "maestral" je potegnil v oži- ni Velikih Vrat, morje se je za- svetilo v divni zeleni barvi. Mar- ta ni mogla več čitati in je šla v vrt, da se sprehodi s hčerko. (Dalje prihodnjije.)

Listnica uredništva.

M. M., Denver, Colo. — Denar- ja Vam ni treba dvigniti. Hranil- no knjižico izročite banki, ki Vam bo potem preskrbela prenos.

OBJAVA.

Tempotom naznanjam, da me je zapustil moj mož z dvema otro- koma brez vsakih sredstev. Zdej- se nahaja nekje v Thomasu, W. Va. Vsa slovenska dekleta pa svarim, da se čuvajo, da se katero- ne našu ira kol je mene. Najpre- vo me je pričel pretepati, potem pa celo pretiš s samokresom. Jaz sem vedno pri svojih stariših.

Marie Šajn, Box 910, Martin, Pa.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja TOMAZA RIHTER Pred 10. leti vsa prišla skupaj v to deželo in sedaj ne vem za njegov naslov. Prosim enjene rojake, če kdo ve, da mi ga na- znani, ali naj se mi pa sam ja- vi. — Joseph Kenar, Box 342, Blocton, Ala. (21-24-4)

NAZANILLO.

V JOHNSTOWN, PA. Slovence, ki se zanimajo in žele ustanoviti slovensko župnijo v Johnstownu in okolici, naj se vde- leže prve seje v nedeljo dne 22. aprila ob 9. uri dopoldne v dvo- rani društva sv. Cirila in Metoda na 8. cesti v Johnstownu, Pa.

SOROL
Priprejen po načinu, ki ga je razvil star moder menih.
se je izkazal čudovito uspešnim za krče v želodcu in trebuhu, bolan vrat, nadohu, glavobol, izguba teka, prehlad v glavi, itd. itd.
Priredi ga leta kompanija ki izdeluje slavni "Pain Ex- pelier", staro vredno sredstvo za vdrjenje.
Pameten človek ima vedno eno steklenico pri roki, 25c. in 50c. v vsaki lekarnah, ali pa pri: F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., NEW YORK.

PO 42TIH LETIH POPOL- NOMA PREŠLO.

Gospodje: — Prosim, pošljite mi kakor hitro mo- goče, pet skatelj vašega res čudovito učinkovitega Bolgarskega Krvnega Čaja, ker zdej sem popolnoma prepričan o stvari, katere nikdar prej nisem mo- gel vovati, da je resnična. Moje želo- dčne težave so po 42ih letih popolnoma prešle, in od tega časa počutim se prav dobro.

S spoštovanjem 2206 Wentworth Ave., Ivan Vlasie Sudac, Chicago, Ill.

To pismo in še več drugih enake vsebine je bilo prostovoljno poslano Mr. H. H. Schlicku, izdelovatelju slo- vitega Bolgarskega Krvnega Čaja.

Na tisoče ljudi mu je pisalo, da so se ozdravili kašlja, boleznii na ledi- cah, zaprtju, revmatizmu, nečiste krvi in izgube teka po zavživanju tega slo- vitega čaja.

JEMATI GA MORATE RAVNO ZDAJ, ko preneha zima, da si izčistite kri in si uredite dobro zdravje. Velika skatlja stane \$1.00 in za \$5.00 vam pošljemo 6 skatelj. Dodajte še 10c. ako želite, da se vam pošlje pri- poročeno.

OPOMBA: Čudoviti uspeh Bolgar- skega Krvnega Čaja je povzročil po- narobe, ki jih prodajajo, kot razne rastlinske čaje, in pravijo, da imajo isti uspeh kot naš čaj. **VSAKEGA SVARIMO PRED TAKIMI PONA- REDBAMI,** čeprav vam jih nadijo zastoj.

Pravi in garantirani Bolgarski Krvni Čaj se pripravi in razpošilja le pri:

Marvel Products Company, 9 Marvel Building, P I T S B U R G H, P A.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHN PEČE, doma iz Podvačnje gorice pri Za- tični na Dolenskem. Nazadnje mi je pisal iz Collinwooda, O. Prosim enjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglas- si. — John Dragar, R. F. D. 2, Johnstown, Pa. (19-21-4)

Kje je JOHN DEBEVC? Doma je iz Bezuljaka pri Cirknici na Notranjskem. Poročati mu imam več važnega iz stare do- movine, zato ga prosim, da se mi oglasi in v slučaju, da kak rojak ve za njega, da mi na- znani njegov naslov. — John Petrič, Box 2, Onnalinda, Pa. (19-21-4)

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih boleznii, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pre- govor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Za- prtje, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravo- časno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izči- sti čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadaleev. V gori omenjenih slučajih na- stane nervoznost, nered v želodcu, pri ženskih premembah življenja ali pri premogarijih v premogarskih okrajih itd. to zdravilo je priznano neprimerljivo najbolje med vse- mi enakimi priredbami. Pripravljeno je iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celo najbolj občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v lekarnah.

TRINERJEV OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je nepre- kosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za po- škodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krep- čilno za utrujene mišice po trudapolnem delu ali za utru- žene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

TRINERJEV OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripa- vost, bronchiti s nadohu, itd. Cena ista kot za obliž. Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče na- grade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915. Grand Prix — Pa- nama 1916.

JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist, 1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

DOSTOJEVSKI:

Mladenič

Za GLAS NARODA J. T.

41

(Nadaljevanje).

Starec je govoril o svoji mladosti. — Pripovedoval je o moji materi, kakšna je bila, ko je bila mlada in ko se je začela razvijati v deklo.

— Da, da — je končal svoje pripovedovanje. — Zdaj na starost sem dobil tolažbo za svoje trpljenje. — Zdaj je vse pozabljeno. — Hvala lepa, dragi moji.

— Kaj govorite, Makar Ivanovič, moj dragi? — je vzkliknil Versilov.

— No, ali morda ni res?

— Meni je zdravnik ravno prej povedal, da se vam je začelo obracati na boljše.

Mati je preplašeno poslušala.

— No, kaj pa ve zdravnik? — je vprašal starec in se nasmehnil.

— Človek je kot smo vsi drugi. — Le pomirite se, prijatelji! — Nikar ne mislite, da se bojim smrti. — Takoj, ko sem odmolil jutranjo molitev, se mi je zazdelo, da smrt ni več daleč. — V božjem imenu naj se zgodi, kar se mora zgoditi. — Samo vas se še hočem nagledati, dragi moji.

V sobi je zavladala smrtina tišina.

— Tako je na tem našem svetu. — Vsaka duša je temeljito preiskušena, vsaka duša je potolažena. — Sklenil sem, otroci, povedati vam par besed. — Ni veliko, nikar ne mislite, da je veliko.

Pri tem se je tako čudovito mirno nasmehal, da tega smeha ne bom nikdar pozabil.

Obrnil se je k meni rekoč:

— Ti, moj dragi, se navdušuj za sveto cerkev. — Če bo treba, prelij tudi svojo kri zanjo. — Toda čakaj, ne straši se, saj se ne mudi tako.

Zopet se je nasmehnil.

— Zdaj morda še ne misliš na to, pa boš mislil pozneje. — In še nekaj! — Karkoli hočeš dobrega storiti, stori za Boga, ne pa vsled sebičnosti. — Vstrajaj pri svojem delu in se ne pusti pregovoriti. — To je vse, kar sem ti hotel povedati. — Boš videl, da se boš še spomnil mojih besed.

Po dolgem molku je nadaljeval:

— Tudi vam, Andrej Petrovič, bi vam nekaj povedal, pa upam, da bo Gospod tudi brez mene našel vaše sreče. — Ze dolgo časa nisva govorila o tem. — Od onega časa, ko je ta puščica prebodla moje srce. — Zdaj pa, ko se odpravljam k Bogu, se spominjam tega. — Opomniti sem vas hotel samo na tisto, kar ste mi tedaj obljubili. — Zadnje besede je rekel tako tiho, da smo jih komaj razumeli.

— Makar Ivanovič? — je zajecal Versilov in vstal.

— Ne, ne, ne razburjajte se, jaz sem vas hotel samo opomniti na to. — Krivda bo pa zadela pravzaprav samo mene. — Kljub temu, da ste bili moji gospod in gospodar, bi ne smel kaj takega dovoliti. — Zastranega se tudi tebi ni treba žalostiti Sofija. — Tvoj greh je moj greh. — Morda nisem bil tedaj še pri pravi pameti. — In kljub temu, da bi te moral poučiti, poučiti s palčico, če bi se mi tako silno ne smilila. — Toda vse sem ti odpustil, ker si mi prostovoljno priznal svoj greh. — Ne govorim zaradi tebe, pač pa zato, da opominam na to Andreja Petroviča. — Vi gospod, se gotovo še spominjate svoje obljube in svoje častne besede. — S poroko se da vse popraviti. — Pred vsem vam pa povem otroci, da je gospod. — Bil je zvanredno raburjen in je neprestano gledal Versilova, da bi mu dal kak znak pritrjevanja.

— Še enkrat pravim, da je vse prišlo tako nepričakovano, da sem bil kar trd vsled same presenečenosti.

Versilov je bil ravno tako razburjen kot Makar Ivanovič. — Stopil je k moji materi in jo tesno objel.

— Moja mati je zatem stopila k Makarju Ivanoviču in se mu globoko priklonila.

Vse to se je izvršilo molče.

Bil je res pretresljiv prizor. — V sobi smo bili samo mi, to se pravi, samo družina. — Niti Tatjana Pavlovna ni bilo navzoče.

Liza se je zravnila v svojem stolu in napeto poslušala vse.

Naenkrat je vstala in rekla z jasnim in odločnim glasom Makarju Ivanoviču:

— Blagoslovite tudi mene, Makar Ivanovič. — Blagoslovite me v velikem trpljenju. — Jutri se bo že morda odločila moja usoda. — Molite za me. — Prosim vas, molite zame!

Zatem je odšla iz sobe.

Jaz sem prav dobro vedel, da je mati že pred daljšim časom povedala Makarju Ivanoviču vse o njeni nesreči.

Tisti večer sem videl Versilova in mater prvič skupaj. — Dotlej je postopal znoj kot s sužnjem.

Ves razburjen sem se vrnil v svojo sobo.

— Iz tega se da sklepati — sem mislil sam pri sebi — da je dal Versilov Makarju Ivanoviču častno besedo da se bo takoj po njegovi smrti poročil z mojo materjo. — Tega mi sicer ni povedala, toda jaz sem slutil, da mora biti tako.

Naslednji dan ni bilo Lize doma. — In ko se je proti večeru vrnila, je šla naravnost k Makarju Ivanoviču.

Jaz sprva nisem hotel iti, ko sem pa izprevidel, da sta tudi mati in Versilov pri njem, sem se tudi jaz odpravil v njegovo sobo.

Liza je sedela poleg starec. Njena glava je slonila na njegovih prsih. — Ona je jokala, on je pa gladiil.

Versilov mi je povedal, da se hoče mladi knez Sokolski še pred obsedbo poročiti z Lizo.

— Ali si že slisal, da so vsi mladi ljudje na Petrogradski Strani aretirani? — me je vprašal Versilov nenadoma.

— Kaj? — Dergačev? — sem vzkliknil preplašeno.

— Da, in Vasin tudi.

Ta novica me je silno potrla, posebno pa zastran Vasina.

— Ali je tudi Vasin zapleten v kako zadevo? — Moj Bog, kaj se bo zgodilo žnjimi? — Za temi je pa Štebelkov. — Jaz bi prisegel, da je vse to tšebelkovo delo.

— Pustiva to — je odvrnil Versilov komaj silno. — Bog ve, kaj so storili. — Pravili so mi, da boš šel jutri z doma. — Ali boš obiskal mladega kneza?

— Seveda ga bom. — Saj ga moram. — Moram iti k njemu, kljub temu, da mi je zelo, zelo težko. —

— Tako je prav.

— Ali mu imate kaj naročiti?

— Ne, ničesar. — Jaz ga bom takoolitako sam videl in sam govoril žnjim. — Liza se mi smilila. — Kaj naj ji svetuje Makar Ivanovič? — On ne pozna niti življenja niti ljudi.

Na to opazko mu nisem odgovoril.

— Vidis oni, o katerih sem ti prej pripovedoval, so sami mladi ljudje. — Noheden med njimi ni veliko vreden. — Njihov poglavar je nek tvoj bivši šolski tovariš, nek Lambert, ali kako se že imenuje. —

— Andrej Petrovič! — sem zajecal in ga sgrabil za roko. — Andrej Petrovič, dolgo časa sem molčal. — Sami veste, kako dolgo. — Ali veste zakaj? — Zato, da bi se izognil vašim skrivnostim. — Sam pri sebi sem sklenil, da jih nikoli ne bom izvedel. — Jaz sem strahopetnejši in se bojim, da bi va zaniceval, če bi mi povedali vse svoje skrivnosti. — Ali vam ni čisto vseeno, kam grem? — Ali vam kaj briga?

— Prav imaš — Toda nobene besede o tem. — Veš, nobene besede. —

Zatem je odšel iz sobe.

Naslednji dan, bilo je krog desetih dopoldne, sem odšel.

Med potoma sem neprestano premišljeval:

— Ali se bom omadeževal danes, ali se ne bom?

Šel sem v zapor k knezu. — Ze pred tremi dnevi mi je dala Tatjana Pavlovna priporočilno pismo za nadzornika, in vsled tega je bil možakar z menoj zelo prijazen.

Peljal me je v svoje stanovanje in mi rekel, naj nekočko počakam. — Kimalo zatem je prišel knez.

Bil je še precej dobro oblečen, toda bil je strašno suh in blede.

— Zelo ste se izpremenili! — sem mu rekel.

— To ni nič. — Sedite, dragi prijatelj.

Ponudil mi je stol in sedel poleg mene.

— Dragi prijatelj, že včeraj sem bil naročil, da pridite k meni.

— Knez, motite se. — Včeraj niste naročili Lizi. — Ona mi sploh ni tega omenila.

— Kaj? — je zakrčkal.

— Ne, ona mi ni ničesar povedala. — Včeraj je prišla silno razburjena domov in ni z menoj izpregovorila nobene besede.

(Dalje prihodnjije).

Rad bi izvedel za moja dva prijatelja ANTONA in JOHNA PREMUR. Oba sta iz Predjame pod Nanosom pri Postojni na Notranjskem. Če kdo ve, naj mi naznani, ali naj se pa sama oglasila. — Andrew Klemen, R. F. D. 1, Bolivar, N. Y.

Družba sv. Mohorja v Ameriki.

Zveza katoliških Slovencev, 62 St. Mark's Place v New Yorku, bode letos izdala četvero knjig, in sicer:

1. KOLEDAR "AVE MARIA" za leto 1918.

2. IZ ŽIVLJENJA. Povesti v nadomestilo Mohorjevih Večernic.

3. IZ SRCA V SRCE. Zanimiva brošurica.

4. ANGLEŠKO-SLOVENSKI KATEKIZEM. (Baltimorski in slovenskem in angleškem jeziku.)

Vse te štiri knjige veljajo EN DOLAR in 10¢ za poštnino.

Naročniki naj se prijavijo do 30. APRILA t. l. in tudi takoj dopošljejo denar.

Te knjige izda družba v nadomestilo priljubljenih Mohorjevih knjig, ker istih vsled vojne ni mogoče dobiti v to deželo. Ker pa sploh ni dobiti v tukajšnjem trgu slovenskih knjig, zato pričakujemo, da bodo rojaki segli po teh.

V Koledarju bo tiskan tudi imenik članov, ki se bodo pravočasno naročili na te knjige.

IŠČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Dobra plača, stalno delo.

C. Moensch Sons Company, (13-4 v d) Gowanda, N. Y.

POZOR ČITATELJI! HIPNOTIZEM. Cena knjige je s poštnino 35c. SLOVENSKA KNJIGARNA P. O. Box 1611, New York, N. Y.

POZOR ROJAKI

JAKOB WARČIČ, 5722 Bona Ave. Cleveland, Ohio.

CENIK KNJIG. SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Prisega hurovskega glavarja', 'Zlatokopi', 'Zlatarjevo zlato'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Amerika ali povod dobro', 'Sberleck Holmes', 'Newyorške s cveticami, buzo-ristične, božične, novoletne in velikonočne komad po ducat po'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Zdravilnih drinav mali veliki', 'Avstro-Italijanska vojna mapa', 'Slovenska Društva'.

IZUME se išče. 'KAJ IZUMETI?'. A. M. WILSON, 309 Victor Bldg. WASHINGTON, D. C.

HARMONIKE. JOHN WENSEL, 1077 East 62nd St. Cleveland, Ohio.

Dr. KOLER, 538 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. SLOVENSKIZDRAVNIK. Includes portrait of Dr. Koler.

Mr. Janko Plošnik. ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. Uredništvo.

Dr. LORENZ, 1119 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Wajstarjša slovensko-hrvatska trgovina z likery v Ameriki. THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY, 6102-4 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

Velika zaloga vina in žganja. MARIJA GRILL, 6306 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

POPOTNIKI. A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Frank Petkovšek, Javni notar (Notary Public), 718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL.

Slovenska Društva. DOBRE IN POCENI. CLEVELANDSKA AMERIKA, PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA, 6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.